

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 krajc. na leto.

Štev. 10.

V Celovcu 15. oktobra 1872.

XXI. tečaj.

Pridiga na sv. Božični dan.

„In beseda je meso postala, in je med
nami prebivala. Jan 1, 14.

V v o d.

Ne vem česa mi je serce danes bolje polno, ali strahu ali veselja? Pa kako ne bi bilo? Govoriti mi je o skrivnosti, ktere ne morejo umeti ne angelji v nebesih. O kako bi mi ne bilo zverhoma polno serce veselja, ker se je rodil, — pa čemu naj vam razlagam? Z eno besedo hočem vse povedati: Nebesa so se preselile na zemljo! Bog se je naselil osebno med ljudmi! Čuj to svet, čujte to ljudje, in se veselite: „Beseda je meso postala, in je med nami prebivala.“ Spolnilo se je tedaj to, kar je Bog že v raju obetal našim pervim starišem; spolnilo se je, kar so pogosto in dosti jasno s svetim duhom navdihnjeni preroki prerokovali. Vzdignile so se večne vrata, odperle so se nebesa, in izšel je kralj slave, preusmiljeni Gospod. Tisti Gospod, ki je veselje, ki ves ta svet derži in vlada z mogočnimi svojimi rokami; tisti neskončni in previsoki Gospod, ki svojo slavo in veličastvo razprostira nad oblaki, on je postal človek. O svet, ali si kedaj videl kaj takega? O skrivnost nad vse skrivnosti, kdo te more zapopasti s svojim umom? Ali Bog ne bi bil Bog, ko bi ga mogli zapopasti s slabotnim razumom. In zato preišljujmo raje, kolike milosti nam izvirajo iz tega, da je sin Božji človek postal, te milosti preišljujmo, ktere imenuje apostelj, „skrivnosti od vekomaj skrite v Bogu.“ (Efež. 3, 9.)

Ali kaj gledam? Zveličar sveta, edinorojeni sin Božji, gospodar nebes in zemlje, leži v betlehemskelem hlevcu, leži v skalnej votlini, v kterej so kedaj pa kedaj prenočevali betlehemski pastirji; leži kot malo, siromašno dete v jaslicah, terpi mraz, in že okuša nadloge in težave človeške. O kako zeló se je ponižal neskončni Bog! Kaj pravim? Ponižal? Jaz, bratje, vidim tu nekaj drugega; jaz vidim, da se je večni Bog verlo poveličal. Vam se to morda

čudno vidi, pa je vendar resnica. Zakaj pa pravi sveti Janez, ljubljenec Gospodov, konec današnjega svetega evangelija: „In smo videli njeno čest, kakor čest edinorojenega od Očeta, polno milosti in resnice.“ Gotovo zato pravi tako, ker se je Bog tudi v malem tem detetu, tudi v tem človeškem mesu, katero je na-se vzel, popolnoma poveličal. Tako je, ljubi moji; ravno s ponižanjem tim se je poveličal gospod Bog. In ker je bilo meso, katero je na-se vzel, in v katerem je prebival med nami, meso in telo naše, telo človeško; zato je poveličal tudi nas. To boste boljše razumeli iz današnjega mojega govora; kajti ravno to vam hočem danes razlagati, namreč, da je

s tim, da se je včlovečil, poveličal Bog sebe in nas.

1. Da je poveličal sebe, o tem v prvem delu;

2. Da je poveličal tudi nas ljudi, o tem v drugem delu.

Pastirji, ko so čuli od angelja, da je rojen nov kralj, so vse verjeli, ter hiteli v Betlehem. Tako tudi vi, bratje dragi, z voljnim srcem danes poslušajte moje besede; dobro si jih utisnite v glavo in serce!

I. del.

Bog s svojim včlovečenjem ni čisto nič pomanjšal niti potemnil svoje božje slave, temveč se je ž njim še le popolnoma in doveršeno poveličal in poslavlil. Povejte mi sami, predragi, ali ni to Bogu na veliko čest in slavo, ker so se v jasnej svitlobi pokazale njegove popolnamosti? Nikoli pa Bog ni pokazal tako jasno vsemu svetu svojih popolnamosti, kakor ravno takrat, ko se je včlovečil, ter ko človek prišel na svet. Nikoli nam se ni v jasnejšji svitlobi pokazala njegova vsegamogočnost, njegova modrost, njegova ljubezen in pravičnost, kakor se je kazala ravno sedaj. Tu se je spolnilo do pičice, kar je pel kraljev prerok: „Milost in resnica ste se srečale, pravica in mir sta se objela.“

a) S svojim včlovečenjem je dokazal Bog, da je njemu vse mogoče, tudi najteže, in da se ne more misliti nič, — čisto nič, kar bi presegalo njegovo moč. Z različnimi deli si pokazal, Bog moj, svojo vsegamogočnost. Ti si svet vstvaril iz nič, ti si spremenil temo v svitlobo, ti s svojim solncem greješ zemljo in pojiš jo z dežjem, ti daješ njivam rast, vinogradom grozdja, livadam cvetja, in drevju sadja. Tvoja vsegamogočna roka deli bogastvo in siromaštvo, dopušča vojske in sklepa mir, ona povišuje nizke in ponižuje visoke. Ti Gospod, ti si vsegamogočen. In da res ni čisto nič, kar bi presegalo tvojo vsegamogočnost, to nam je v naj-

jasnejše svetlobi pokazalo tvoje včlovečenje, kajti tvoje včlovečenje je neslišano, nenavadno, nadčloveško, nadnatorno je prečudno djanje, katero le ti Vsegamogočni storiti moreš. Sv. Duh je Marijo obsenčil in ona — najčistejša devica je mati postala, in rodila nam Jezusa, Sina božjega. To je največi čudež! Tako je, bratje ljubi; včlovečenje Neskončnega ni pomanjšalo česti in slave božje, ampak poveličalo še bolje.

b) Bog pa je s svojim včlovečenjem pokazal tudi, da je premoder. Sin Božji, zakaj si došel na svet? Ali ne zato, da nas podučiš, odrešiš in zveličaš? In ravno s tim, bratje dragi, je pokazal neskončno svojo modrost. Z nobeno rečjo se bolje ne kaže modrost pozemeljskega vladarja, kralja ali cesarja, kakor s tim, da osreči svoje podložnike. In glej, Sin božji je človek postal, da nas srečne stori in zveliča. On sam je donesel na svet ljudem blagor svoje modrosti; on sam je pokazal jim pot čednosti, ter pripravil vse, kar jim na dobro more služiti. Koj s perva je podučeval ljudi po izbranih možéh, patrijarhih in prerokih; ali ljudje niso hoteli sprejeti njegovega nauka. Zato je Bog sam vzel človeško meso na-se, govoril ljudem, učil jih in skerbel za njihovo zveličanje. Ali ni tedaj pokazal ravno s tim, da je Bog neskončno moder, in da je v njem, kakor piše sveti apostelj, shranjeno vse blago modrosti in znanja? S svojim včlovečenjem je najjasnejše pokazal svojo modrost, ter poveličal sam sebe. Zato pravim: Z včlovečenjem njegovim se ni pomanjšala čest in slava božja, ampak Bog se je s svojim včlovečenjem še bolje poveličal.

c) S svojim včlovečenjem je pokazal Bog tudi, da je neizmerno dober in usmiljen. Ali bi ne bil lahko pustil človeškega rodu v tistej nesreči, v katero je bil padel po svojih grehah? In ako bi nas bil pustil v tem strahovitem prekletstvu, ali bi smeli tožiti, da terpimo po nedolžnem in krivičnem? Ne bi bili smeli tožiti, temveč bi morali priterditi, da nismo zaslužili nič drugega, sami smo si nakopali to svojo nesrečo. Toda Bog nas ni zapustil v nesreči in nadlogi, v katero smo se sami stermoglavili! On je sklenil rešiti nas iz nje; sklenil odkupiti nas in zveličati. In da to izverši, kaj je storil? Postal je človek! O kolika ljubezen je to, kolika dobrota, koliko usmiljenje! Da je Bog dober, da je sama ljubezen, to nam kliče ves svet, to pričajo vse stvari; s svojim včlovečenjem pa nam je dokazal Bog najjasnejše, da je neizmerno dober in usmiljen. Še misliti ne moremo več ljubezni od te, ki nam je dala svojega Sina. In ker je Bog s svojim včlovečenjem najjasnejše pokazal svojo ljubezen, gotovo tudi je poveličal sam sebe. Zatoraj zopet pravim: S svojim včlovečenjem Bog ni pomanjšal česti in slave božje, ampak z njim še bolje poveličal sam sebe.

d) Nazadnje je s svojim včlovečenjem pokazal Bog v najjasnejši svetlobi tudi svojo pravičnost. Raznoverstno in velikokrat je Bog pokazal svojo pravičnost. Odperla se je zemlja in požerla Koreja, Datana in Abirona; ogenj je padel z neba in požgal grešne

mesta; iz oblakov je lil dež in potopil ves svet. Dosti jasno tedaj je pokazal Bog, da je pravičen; ali s svojim včlovečenjem je pokazal svojo pravičnost v najjasnejši svetlobi. Poslušajte, dragi bratje, in s svetim strahom naj se napolnijo vaše serca! Pravični Bog ni prizanesel celo svojemu Sinu. Pravični Bog mora kaznovati vsak greh in vse grešnike. Po svoji neizmerni ljubezni pa ni hotel, da kaznuje in pogubi vse nas. Kaznil je sicer, ali kaznil enega samega, kaznil je tistega, ki je vreden s svojo imenitnostjo, zastopati ves rod človeški, in preterpeti kazen za vse. In edino-rojeni ta Sin je tako ljubil ljudi, da se je včlovečil zavoljo njih, in rad prevzel vse, — tarpel in umerl. Ali ni to pravica, ojstra večna pravica? Ali nam se je kedaj pravičnost Božja pokazala v tako jasnej svetlobi, kakor tu? Gotovo nikjer! In zato pravim zopet, da je s svojim včlovečenjem poveličal Bog sam sebe.

Tako je predragi! „Ker je Bog daroval nam svojega Sina, kakor piše apostelj narodov, „pokazal nam je bogastvo svojega veličastva.“ (Rim. 9, 23.) Najjasnejše nam je pokazal Bog v svojem Sinu, da je vsegamogočen, da je neskončno moder, dober in pravičen; in to zato, da je poveličal sam sebe. Prav so tedaj peli po noči duhovi nebeški: „Slava Bogu na višavah!“ Ali s svojim včlovečenjem ni poveličal Bog sam sebe, ampak tudi nas ljudi: o tem pa v drugem delu.

II. del.

S svojim včlovečenjem je povišal Bog tudi nas ljudi, ker je postal tako pravi človek in brat naš, kar nam je gotovo na preveliko čest. Da, dragi moji; sin Božji je postal človek, razun greha v vsem nam enak. Sodite tedaj sami, ali nam je mogel storiti večje ljubezni in milosti ali nam je mogel skazati večje česti? Ni vzel na-se telesa, ki je lepše ali više kakor so naše, ampak vzel je na-se tako meso in telo, kakor jih imamo mi grešni in umerjoči ljudje, vzel je na-se telo slabotno in umerjoče. „Sin Božji je podobo hlapca na-se vzel, ljudem se vpodobil, in po vnanjem najden bil kakor človek.“ (Fil. 2, 4.) Niso to moje besede, to priča sveti apostelj Pavel. Ponižal se je Jezus, naš gospod, da nas poviša; on je sprejel slabo in umerlo našo natoro, da nas stori deležnike božje natore; on se je dal raniti, da ozdravi in izceli naše smertne rane. Ljubi Bog, kolika milost je to! Sini Adamovi, velika čest je za vas, ker je dobri Bog vstvaril za vas nebo, solnce in brezštevilno zvezd, ali še večja čest je za vas, ker je zavoljo vas zapustil svoje nebeško prebivališče, ter postal vam ljudem enak. Velika čest je za vas, ker vas je postavil za kralje in gospodarje te zemlje, da gospodujete nad vsemi živalmi; ali še mnogo večja čest je za vas to, ker se je zavoljo vas ponižal do služabnika, in postal vam ljudem enak. O moj Bog na višavah, ali si mogel bolje počestiti nas ljudi, kakor

si nas s tim, da si hotel postati človek? Ali nas nisi tako okronal s čestjo in slavo? Pomisli človek, ti živiš v takem telesu, v kakoršnem je živel tvoj Zveličar; ti imaš dušo, kakoršno je imel sam božji Sin! O kako srečni bi bili, ko bi se skerbno varovali vsega, s čimur bi si utegnili oskruniti dušo ali telo! Ti pijanec, o da bi spoznal, kako samega sebe gerdiš, sramotiš in ponižuješ. Sin Božji se je znižal k tebi: ali žalibog, kam je prišla tvoja človeška imenitnost? Kam je, pravim, prišla tvoja človeška imenitnost, ker vtopiš v vinu razum in vsako pošteno čutje, se preobračaš sem in tje, ker se nespodobno obnašaš, ter služiš drugim ali na smeh ali na pohujšanje. In ti, ki z nečistimi deli služiš svojemu telesu, ti brezsrarnež, o da bi spoznal in se prestrašil, kakšen greh pač delaš, ker si skruniš telo s tim grehom! Ali ne veš, kedar delaš po volji svojej pohotnosti, ter služiš grehu, da skruniš tisto telo in tisto dušo, katero je odrešil Jezus, pravi živi Bog, in oboje tako poveličal? O da bi pomislil takrat, kedar nastaja vihar skušnjave proti tebi, koliko je stalo tvojega Zveličarja tvoje odrešenje in zveličanje! Ah kam smo vergli ves strah Božji, kam sram in poštenje, da se ne bojimo in ne sramujemo z grehi gerditi, oskrunjati in omadeževati tisto telo, katero je Bog toliko poveličal! Kristjani in bratje! ker tedaj vemo, kako neizmerno nas je poveličal sin Božji s tim, da je vzel na-se naše telo; ker vemo, na koliko imenitnost je povzdignil naše telo: ne udajmo se grehu, ampak varujmo se vsega onega, s čimur bi utegnili oskruniti in pogerčiti naše, od sina Božjega toliko poveličano telo.

S svojim včlovečenjem pa je postal sin Božji ne samo človek, ampak tudi rojak in brat naš. Ljubi Bog, kolika čest zopet za nas, Sin Božji je postal človek, in zato tudi pravi naš brat. Premišljevaje to neskončno milost, vskliknil je sv. Bonaventura z neko dušo: „O, ali se more pomisliti kaj prečudnejšega, slajšega, kakor videti našega Boga, ko je postal naš brat!“ (Serm. 6. de Advent D.) Poslušajmo, kaj piše sveti oče: Brat naš; tedaj brat, pa ne samo tvoj, ti bogatin, ti mogočnik, ampak naš brat; brat vseh ljudi brez razločka stanú in imenitnosti, brat tudi najsiromašnejšemu in najneznatnejšemu. Tudi za njega je vzel sin Božji človeško telo na-se; zato ne zaničuj ga, ne povzdiguj se ošabno nadenj; Jezus je postal tudi njegov brat. Ni drugače; tudi za siromašnega in zaničevanega Lazara in berača se je rodil sin Božji, in prišel na svet, da ga odreši in zveliča. Razveselite se tedaj danes vi siromašni in priprosti ljudje! Glejte, sin Božji je postal vaš brat! Vanj tedaj, v svojega brata, vpirajte svoje oči, k njemu se zatekajte! On se ni sramoval postati vaš brat, on se ne sramuje tudi sedaj poznati vas kot svoje brate in sestre. S tim razveselujte se, kedar vas zasramujejo rojaki in prijatelji vaši, ki so višej postavljeni kot vi, in so bogatejši in srečnejši kot vi. Tam gori nad zvezdami imate

prijatelja in brata, ki se vas ne sramuje, in ki vam more vse storiti, ter povišati vas nad tiste, ki vas nočejo poznati.

Sploh pa vsi terdno upajmo vánj. On se je rodil v največem siromaštvu; on je ves čas svojega življenja skušal razne nadloge in težave, žalosti in nesreče; on tedaj dobro vé iz svoje skušnje, kaj je žalost, kaj siromaštvo, kaj terpljenje. On, gospodar nebes in zemlje, ni imel prostorčka, kamor bi položil svojo glavo; gerdili in zasmehovali so njega, Najsvetejšega; on je terpel naše nadloge in prenašal naše težave, kakor je rekel prerok Izaija. Kako tedaj ne bi nas pomiloval? Kako tedaj ne bi nas pomiloval v naših nadlogah, težavah in britkostih? Kedar toraj nas zadene kaj hudega, z vsem srcem hitimo k njemu. Kedar nam se zbirajo nad glavo gromonosni oblaki kake nesreče, kedar nas zadevajo težki križi in stiske: spominjajmo se takrat, da imamo v nebesih svojega usmiljenca, ki nam ne samo hoče, ampak tudi more pomagati. Zakaj njemu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji; on tedaj more vsako žalost spremeniti v veselje.

Sklep.

In sedaj v največej ponižnosti padimo na kolena, in uklanjajmo se Onemu, ki je bil v svojej nebeškej svitlobi, pa se je ponižal k nam na zemljo, da poveleča sebe in nas. On je bil v nebesih ogernjen s slavo, pred katero angelji trepetajo od strahu; tu pa se nam je dal videti, kot nježno dete v revnih jaslicah. Pristopimo k njegovim jaslicam, pristopimo tje v duhu, in pozdravimo ga veselo z betlehemskimi pastirji. O dobro nam došel, premili Zveličar! Ti si nam vse, ti si vse vsem; ti si naš učitelj, naš pastir, naš gospod in kralj, naš posrednik, naš odrešenik in zveličar, ti si tudi naš pravični sodnik. Da tedaj takrat, kedar v drugo prideš na svet, presvete tvoje usta izrekó nad nami milostno sodbo, ne pa prekletstva: zato hočemo slušati tebe, nebeški učenik; pokorni hočemo biti, gospod in kralj; klicati hočemo tebe, naš posrednik; ljubiti hočemo tebe, naš odrešenik in zveličar; pa tudi bati se hočemo tebe svojega sodnika. In k temu nam dodeli milost in blagoslov, o Jezus! Amen.

Pridiga za praznik svetega Štefana.

„In so kamnjali Štefana.
Djan. ap. 7, 58.

Vvod.

Sveta vera Jezusova je imela osrečiti vse ljudi. Ona pa se tako živo vojuje proti telesnej poželjivosti, ona tako ostro zahteva, da poboljšamo življenje, zato je koj s početka imela veliko nasprotnikov in sovražnikov. Po vsi sili so hoteli zaslepljenci ta sveti nauk iztrebiti z zemlje; zato so se vzdignili proti njemu judje in pogani, in nastala je tista žalostna doba, katero je prerokoval Jezus svojim učencem rekoč: „Prišel bo čas, ko bo vsak, ki vas umori, menil, da je storil službo Bogu.“ Po tem so zveste učence Jezusove neusmiljeno preganjali, mučili in morili. Ah, koliko kervi se je prelilo za Jezusa! Ni je muke, ni je bolečine, ktere niso terpeli zvesti kristijani.

Pervi med vsemi, — kterih ni malo bilo, ampak na tisoče, — prvi med vsemi je sveti Štefan pretil svojo kri za Jezusa. On je bil rojen Jud, in spreobernal se je k Jezusovej veri na prvi govor, kterege je govoril sveti Peter v Jeruzalemu binkoštno nedeljo; to nam priča sveti Ambrož in Hilarij. On je bil poln milosti in moči, delal čudeže med ljudstvom. Ali vzdignili so se proti njemu pismoučeni, in prepirali se ž njim; ali ker se niso mogli vstavljati njegovej modrosti in duhu, ki je govoril iz njega, pograbili so ga in kamnjali zunaj mesta. „In so kamnjali Štefana,“ beremo v aposteljskem djanju, padel je Štefan in zaspal v Gospodu pod kamenjem, ki je na njega letelo ko dež.

Sveti Bog, zakaj si dopustil, da se je tako godilo tvojemu ljubljencu? Zakaj je moral tudi ta zvesti tvoj služabnik take smerti iti iz tega sveta? O neskončna previdnost Božja, vklanjam se ti v najglobokejši ponižnosti; saj dobro vem, da je moralo tako biti. „Prelita ta sveta kri je rodovitno storila zemljo cerkve Božje, iz te kervi je, kot iz rodovitnega semena, priklilo brez števila novih učencev Jezusovih; in čim huja je bila borba, tim sijajnejša je bila zmaga; čim bolj kervava je bila ta kopelj, tim čistejša je ustala iz nje sveta cerkev, in tim očitvidniše spričala Božjo mogočnost. In kakor se je s tim kervavim preganjanjem povečala Jezusova vera, ravno tako so se povečali tudi tisti, ki so terpeli to preganjanje; tako še le so postali pravi kerščanski junaki in premagovalci hudobnega sveta. Ni bilo tedaj to preganjanje na kvar

in škodo uiti svetej veri, niti tistim, ki so za-njo terpeli, ampak bilo je tako prav koristno in blagosno.

Tu postojmo, bratje ljubi, pa si k sercu vzemimo nauk, da ni vselej napečno in škodljivo za človeka, ako ga Bog prepusti sovražnikom. Res neugodno in žalostno je, če ima kdo sovražnikov. Če si jih pa s svojo krivico niste napravili, ne žalujte preveč zavoljo tega! Iz vsega, tudi najhujšega, more nam priti kaj dobrega; že modri pogan Seneka je terdil, da nam včasih več koristijo sovražniki, kakor prijatelji. O tem se hočete prepričati danes. Razlagati vam hočem danes, da

tudi od sovražnikov moremo imeti dobička in sreče.

To se vam vidi neverjetno; pa je vendar tako, kajti po sovražnikih moremo

1. sami sebe bolje poznavljati,
2. moremo postati bolj previdni in pametni, in
3. moremo pomnožiti si pri Bogu zasluženje za nebesa.

Tako menim potolažiti vse tiste, ki tožijo, da jih preganjajo sovražniki. Ti pa prvi mučenec Božji, sveti Štefan, ki si v polnej meri okusil okrutnost svojih sovražnikov, pa s tim se povelečal pred Bogom in pred ljudmi: sprosi mi od Boga, da bodo danešnje moje besede tolažilne in zveličanske vsem mojim poslušalcem!

Razlaga.

1. Velika, velika potreba je, da dobro poznamo sami sebe; kajti od polnega poznanja samega sebe zavisi vse to, da napredujemo v čednosti in kerščanski pravičnosti. Naj ne misli nihče, bratje dragi, da kdo dovolj skerbi za svoje zveličanje, če si ne prizadeva, da sam sebe popolnoma pozna. Povejte mi sami, ali nam je mogoče, varovati se grehov, ako jih ne poznamo? Ali nam je mogoče, napredovati v dobrem, ako ne vemo, katero hudobno nagljenje nas ravno vstavlja v tem? Zato je rekel že sveti Gregor: „Ako poznaš vse skrivnosti, ne poznaš pa sam sebe: tedaj si kot stavba brez temeljnega kamna.“ Ako ne pozna človek sam sebe, tedaj ne vé, kaj bi imel na sebi popraviti, in tako zaostaja za drugimi; ne postaja nikoli boljši ne popolnejši. Z druge strani tudi ne vé, koliko premore, koliko ima dušne moči v sebi; in tako je v nevarnosti, da vsak čas lahko greši. Ako bi bil David dobro poznal sam sebe, ne bi bil pogledoval na ženo v kopeljišču; ako bi bil sveti Peter apostelj prav poznal sam sebe, ne bi bil šel na dvor velikega duhovna. Ker pa nista ne ta ne uni dobro poznala sa-

mega sebe, nastavila sta se nevarnosti, — in grešila sta. Ne čudite se temu, dragi moji! Človek, ki dobro ne pozna samega sebe, je terst, kterega maja vsak veter; je človek brez vesla na vodi, kterega more pogubiti tudi le malo razvihrano morje.

Toda prav težko je, samega sebe dobro poznati. Samoljubnost, ktere je vsakemu človeku več ali manj navzeto in polno serce, slepi nam oči, da ne vidimo svojih pregreškov in napak; ali če jih vidimo, vidimo samo komarje, — in so, kakor navadno pravimo, tako neznatni in majhni, da jih ni vredno spominjati. Ako pa je v nas kaj dobrega, to gledamo z očmi, ki vse na stokrat poveličajo; koj mislimo, da ni nihče več vreden in boljši, kakor mi. Tako se godí, bratje ljubi, da samosvoja ljubezen prikriva vse naše slabosti in napake, izgovarja jih in zmanjšuje; nasproti pa dobre lastnosti in čednosti preveč povišuje in povečava. Iz tega sodite sedaj sami, ali je človeku lahko poznati samega sebe?

Če ne moremo spoznati sami sebe s svojimi očmi, idimo k svojim prijateljem. Oni nas gledajo in opazujejo dan na dan; oni nam bodo resnico govorili, ter odkrili, kakšni da smo, kaj jim se dopada na nas, in kaj se jim ne dopada. Ali tudi od prijateljev ne bomo vselej zvedeli resnice. Oni so pogosto enostranski, oni nas gledajo z ljubeznjivim očesom, oni vidijo samo naše dobre lastnosti, poslušajo samo s tistim ušesom, ki sprejema našo hvalo, in njihov jezik ne bi nam rad govoril kaj neugodnega in neprijetnega; zato tudi od prijateljev ne bomo izvedeli gole resnice.

Vsa druga pa je pri naših neprijateljih in sovražnikih. Neprijatelj skerbno pazi na vse naše korake, na vse naše dela, in če je tudi njegova sodba, izrečena o nas, terda, preostra in presiljena; vendar je v njej nekaj resnice, ki nam more služiti za nauk in opomin. Zato pravim, da so neprijatelji nam pripomočki, da moremo poznavljati sami sebe.

Tako je, dragi moji! Sveti Štefan bi nikdar ne bil vedel, koliko ima vere, moči in serčnosti, in kolika ljubezen do Boga in do resnice mu gori v sercu, in v kolikej meri mu je izlita v dušo milost in pomoč Božja, ako bi se ne bili zarotili in vzdignili proti njemu njegovi nasprotniki. Ako bi ne bil imel nasprotnikov, on ne bi bil vedel, kaj premore in kako je močen; nikdar ne bi bili slišali tistih gromovitih besed, zavoljo kterih so se razserdili judje, da jim je od jeze pokalo serce, da so kričali, z zobmi škripali, ko jim je rekel: „Vi terdovratni in neobrezani na sercih in ušesih, vi se vedno ustavljate svetemu Duhu, kakor vaši očetje, tako tudi vi.“ Po svojih nasprotnikih še le je popolnoma spoznal sam sebe sveti Štefan; spoznal, kaj vse more za Boga storiti in preterpeti.

In tako, dragi moji, moremo tudi mi po svojih sovražnikih spoznati sami sebe; in to nam je velik dobiček in sreča. Kdorkoli tedaj ima nasprotnikov, poslušaj in glej, kaj govorijo, kako se obnašajo, kako sodijo o njem njegovi sovražniki, potem naj pogleda

v serce, zavravná svoje misli in djanja ž njihovimi besedami: pa bo videl, kaj je resnica, kaj laž: kaj je na njem dobrega, kaj hudega; in česa se mu je treba varovati, s kratka: bolje boš spoznal samega sebe, in se prepričal, da je Bog tudi takrat ravnal na dobro, kedar te je treščil med sovražnike. Da, bratje mili; kakor modri in razboriti človek zná vse, če je še tako hudo, obračati sebi na dobiček in srečo: ravno tako obrača sodbo svojih nasprotnikov na to, da so mu na dobiček in srečo. In o tem se bodete še bolje prepričali, kedar vam razložim, da moremo po njih postati bolj previdni.

2. Ker vemo, da nasprotniki z bistrimi očmi gledajo na vsak korak naš, da nas ostro sodijo, in da ne bi nam zanesli, ko bi kaj napečnega zapazili nad nami; zato smo bolj previdni; skerbneje čujemo sami nad seboj, marljivejše opravljamo dolžnosti svojega stanu, ter ne damo jim priložnosti nas obrekovati, priložnosti nam škodovati. Že iz tega tedaj, ker smo tako prisiljeni, dobro premisljevati vsako besedo in stopinjo, varovati se vsakega pregreška, ktere ga bi se težko obvarovali, ako bi ne pazil nasprotnik na nas, — že iz tega, pravim, moremo spreviditi, da ni v vsem škodljivo in nesrečno, da ima kdo nasprotnikov, temveč da je še celo dobro in koristno. Ni drugače; po neprijateljih moremo postati bolj previdni in skerbni, da bolj in ostreje čujemo nad seboj, kar nam je tudi kerščanska dolžnost.

Nič nam ni tako potrebno in koristno, kot da čujemo, da pazimo na sam sebe; tako se moremo obvarovati ne samo hudega, ampak tudi postati boljši in pobožnejši. Ali morda dvomite o tem? Ali ni temu taka? No, povejte mi sami, ali je kedaj lepše cvetela naša sveta vera, kot ravno takrat, ko je terpela najhujše preganjanje? Povejte mi, ali so kedaj kristijani bolj pobožno in sveto živeli, kot tedaj, ko so imeli največ nasprotnikov. Bratje ljubi, kakor je s celo cerkvijo, tako je z vsakim pojedinim človekom. Če vemo, da nas obdajajo nasprotniki, ki bi nam radi škodovali, nas očernili, oropali prijateljstva, ljubezni in zaupanja, ali ne bodemo mar skerbeli, da se ogiblremo vsega, kar bi jim dajalo priložnost, da govoré kaj proti nam? Če vemo, da imamo sovražnikov, ki v vsem prežijo na nas, ali ne bodemo bolj previdni v govorjenju, da nam ne bodo mogli prevračati naših besed in na robe jih sukati? Ali ne bodemo bolj previdni v svojih djanjih, in ali ne bomo se ogibali vseh korakov, s kterimi bi jim mogli dati orožje proti nam? Kdor hoče, da se upré sovražnikom, ni dovolj, da se samo varuje vsega hudega, temveč je tudi treba, da doprinaša razne dobre dela in razne čednosti. In tako postajamo od dne do dne boljši, pobožnejši in pravičnejši. Da je temu res taka, kaže nam sv. Štefan. Vzdignili so se proti njemu neprijatelji; ali niso se mogli vstavljati njegovej modrosti in njegovemu duhu, ki je govoril iz njega, pograbili so ga in vlekli v zbor; in tam „so gledali na-nj vsi, kteri

so sedeli v zboru in so videli njegovo obličje, kakor obličje angeljev.“ (Djan. apost, 6, 15.) Glejte, kako lep je postal sveti Štefan po svojih sovražnikih; tako je krepost in čednost spremenila njegovo obličje; tako se je svetilo njegovo obličje, da je podoben bil angelju, ter so mislili njegovi sovražniki, da angelja gledajo. In k tej angeljski kreposti in lepoti so mu pomogli neprijatelji, ker se brez njih nikdar ne bi bil povzdignil tako visoko.

In tako moremo tudi mi, dragi moji, napredovati v pobožnosti in kreposti, če se modro poslužimo svojih sovražnikov, ter zavoljo njih postajamo bolj previdni. Velik je ta dobiček, ki nam popolnoma nadomestuje in vrača vso škodo, katero terpimo po nasprotnikih. Tretji dobiček, ki ga dobivljamo od sovražnikov, pa vidimo, če pomislimo, da si moremo po nasprotnikih pomnožiti zasluge za nebesa.

3. Pred judovsko sodbo stoji sveti Štefan, iz njegovih ust tekó potoki nebeške zgovornosti. Ko jim začne govoriti, da gleda odprte nebesa, in Jezusa stoječega ob desnici Božje: zakričé vsi s silnim glasom, zapirajo si ušesa, in planejo nadenj, vlečejo ga iz mesta in kamnjajo. On pa je molil: „Gospod Jezus, sprejmi mojo dušo!“ Potem poklekne na kolena in zakliče: „Gospod! ne prištevaj jim tega v greh.“ To izgovori in zaspí v Gospodu. Stopite le-sem, odkupljenci Jezusovi, pa pogledjte, kako se je obnašal ta kersčanski junak. Kakor je Jezus dal svoje življenje za vse, tako je bil sveti Štefan prvi, ki je življenje svoje dal za Jezusa. Kakor je Jezus molil na križu za svoje sovražnike, tako je molil tudi sveti Štefan za svoje sovražnike. In kakor je Jezus umirajoč izročal svojo dušo nebeškemu Očetu, tako je tudi sveti Štefan, preden je umerl, Jezusu izročil svojo dušo. V vsem je tedaj ravnal po izgledu svojega Zveličarja. Za čest in slavo Božjo, za sveto kersčansko vero, za Jezusa je storil vse, preterpel tudi smert. Odpustil je tudi svojim sovražnikom, in za-nje prosil Boga. In kaj mislite, da vsega tega ni mu zarajtal Jezus v veliko zasluženje? Tu o vsem drugem molčim, in le govorim samo o zasluženju in plačilu za to, da je sveti Štefan ljubil svoje sovražnike. Če ljubimo njé, ki nas ljubijo, nimamo nobenega zasluženja, kakor nam priča Jezus; kajti to, kakor nadalje velí Zveličar, delajo cestninarji in ajdje. Če pa ljubimo sovražnike, in dobro delamo tistim, ki nas sovražijo, ter molimo za nje, ki nas preganjajo, s tim si pridobivamo zaslug, — velikih zaslug, in plačilo nam ne bode izostalo. Tako zaslugu si je pridobil tudi sveti Štefan; in zato je prejel toliko plačilo od Boga, da se sedaj ž njim veseli in kraljuje v nebesih, in se bo veselil in kraljeval vekomaj.

Stopite tedaj sem vi vsi, ki tožite, da so se proti nam zarotili neprijatelji, stopite sem, pa se potolažite s tim, da si po njih morete pomnožiti svoje zasluge pri Bogu. Sam Jezus nam obeta, ako odpustimo, odpuščeno nam bo; tu tedaj imamo lepo priložnost spro-

siti si odpuščenja od Boga. Zato, bratje ljubi, ne imejte za golo nesrečo tega, ako vam pošilja Bog sovražnikov; ampak vse izročite Gospodu, ter trdno upajte, da se bode tudi vam spolnilo obetanje Jezusovo, ki se glasi: „Blagor vam, kedar vas bodo kleli in preganjali, kajti vaše plačilo je obilno v nebesih.“

Sklep.

To je, kar sem vam hotel danes razložiti; namreč, da tudi od neprijateljev moremo imeti dobička in sreče. Ako ste tedaj, bratje mili, v težkej skušnjavi, ter imate nasprotnikov, ki se veselé vaše nesreči, in žalujejo, kedar vam je dobro; nikar preveč ne žalujte, ampak raje skerbite za to, da to skušnjavo sebi na dobro obračate. Dalje prizadevajte si, da z ljubeznijo in poterpežljivostjo omečite njihove terde serca, da vas spoznajo, ter nehajo krivico vam delati. Če pa le ne bodete mogli omečiti jih, zato vendar ne bo manjše vaše zasluženje, in ne bo vam odšlo plačilo Božje. Enkrat se bote radovali s svetim Štefanom, in takrat še le se bote prepričali, da Bog vse prav naredi, da tudi takrat imá pred očmi našo srečo in zveličanje, kedar nam pošilja nasprotnikov. In sedaj se še enkrat obračamo k tebi, prvi sveti mučenec, ki si preterpel smert za Jezusa in njegovo sveto vero, ter s tim zadobil krono večne slave, prosimo te: Sprosi nam milost od Boga, da ne bomo se bali kaj hudega preterpeti za njega in njegovo sveto vero; in kedar se vzdignejo proti nam neprijatelji, da se tudi mi tako kerščansko obnašamo proti njim, kakor si se ti obnašal. Amen.

Pridiga za I. nedeljo po Božiču.

„In vdovi je bilo okoli štiri in osem-
deset let. Luk. 2, 37.“

V v o d.

Lepa ti je starost: „Štiri in osemdeset let je bila stara“ tista udova, ki je videla v Jeruzalemskem tempeljnu novorojenega odrešenika. Tolike starosti ne doživi vsak. Dolgo je živel tudi tisti bogoljubni starček Simeon, ki je tudi na današnji dan v Jeruzalemskem tempeljnu pozdravil novorojenega odrešenika. Njemu je spolnil Bog, kar si je bil želel, namreč naj ne umerje prej, preden vidi obljubljenega odrešenika sveta. — Verne duše kerščanske! dve

stare in sive glavi tedaj ste se na današnji dan poklonile božjemu detetu, detetu pred nekoliko dnevi rojenemu. Vem, da je marsikteri med nami, ko je čul to današnjo prigodbo, mislil sam pri sebi: Da bi tudi jaz doživel toliko starost, kakoršna je doživela bogoljubna Ana in pravični Simeon! Jaz se ne čudim temu, da si marsikdo želi dolgo življenje; kajti kdo ne bi si želel postarati se? In če človek tudi nikakoršnega veselja ne vživa na tem svetu, vendar je le rad na svetu, vendar le se težko loči od tega sveta. Vsak namreč bi rad še v življenju videl sad svojega truda; rad bi videl preskerbljene otroke; rad bi si še to in uno vredil in dopolnil.

Ali, bratje ljubi, to ni dano vsakemu, če še tako dolgo živi na zemlji; ni ne dano vsakemu, videti s svojimi očmi, kar si želi, kakor je bilo dano Simeonu. Žalibog, dolgo življenje nam ne spolni vseh naših želj; in nekteremu pa tudi nič ni k sreči, če dolgo živi na svetu. O tem se hočete bolje prepričati iz današnjega mojega govora. Govoriti vam namreč hočem o dolgem življenju, in razložiti, če tudi je resnica, da je dobro,

želeti si dolgo življenje, pa ne vselej in ne vsakemu. Zato pravim:

1. Dolgo živeti je dobro; pa tudi
2. dolgo živeti ni dobro.

Zvesto me poslušajte!

I. del.

Dolgo življenje je velik dar, velika milost Božja. Zatoraj je dobro, želeti si dolgo življenje; prvič, ker človek v starosti doživi posebno veselje, in drugič, ker v starosti more storiti več dobrega.

1. Ljudje pravijo: „Mladost je radost;“ ali starost tudi ni brez vsake radosti. Kakor pridnej ženjici od veselja poskakuje serce, kedar za večera pogleda po prostranem sternišču, ki ga je požela v potu svojega obraza, in kakor veselo pogleda vsak marljiv in delaven človek po izvršenem poslu na delo svojih rok: tako, bratje ljubi, veselo se ogleda tudi starec na minule leta in na dela svojih rok. Vi čestiti starčki, ki ste tu pričujoči, pristopite bliže, pa govorite vi mesto mene. Povejte nam, ali se vam ne veseli serce zavoljo velike milosti, katero vam je Bog dal z dolgim življenjem? Res je, in tudi jaz vam rad verujem, da starost pripelje mnogo težkost. Ali nasproti pa zopet čestite in hvalite Boga, da ste na stare leta dočakali tudi mnogo veselja. „Življenje zadovoljnega delalca je poslajšano“, (Sir. 40. 18.) pravi sv. pismo. Ali ni tako? Ali se ne veselite, kedar pogledate sad, ki je dozorel iz vašega truda? „Življenje zadovoljnega delalca je poslajšano?“ Ali se ne veselite, kedar vživete kruh, kterega ste bili s svojim trudom pridobili v mladih letih? „Življenje zadovoljnega delalca je poslajšano!“

Povejte nam sami, vi sivoglavi starčki, ali se ne veselite, ko vidite, da se niste zastonj trudili, zastonj potili? Ali ne govori prav sveto pismo: „Življenje zadovoljnega delalca je poslajšano?“ — In kako se še le veselite, če imate krog sebe dobre počtene in hvaležne otroke! Res je, mnogo ste skerbeli, mnogo se trudili, in tudi mnogo potrošili za-nje, da ste jih odgojili in preskerbali. Spomnite se, kako vam je bilo pri sercu, ko so vam dete od sv. kersta domu prinesli in vi ga kot Simeon Božje dete vzeli v naročje, da ga blagoslovite? Ali vas niso takrat gorke solze oblile, ali niste mislili: Bog sveti! ali bode odrastlo to dete? Ali mi bode kedaj delalo veselje? ali bodem kedaj videl ga takega, kakoršnega bi rad videl ga? In glej, Bog vam je dal življenje, da ste živeli tako dolgo, da ste si tudi zadnje dete ne samo odgojili, ampak tudi preskerbali. Sedaj vas obdajajo ne samo dobri in hvaležni sinovi in hčere, ampak imate tudi unuke, ki vas morda v svojej nedolžnosti bolje ljubijo in so boljše udani vam, kot svojim pravim starišem. In če vse to zrelo premislimo, kaj ne, da moramo priznati, bratje ljubi, da tudi na stare leta vživa človek mnogo veselja, da je starost dar Božji?

2. Kaj pa še le tedaj, če človek svoje dolgo življenje obrača na to, da stori več dobrega? Bog sveti, kofika je to milost! Človek, čim dalje živiš, tim več moreš napraviti dobrega, tim več zaslug pridobiti si za nebesa. Ali ni tako? Ali ne moreš služiti svojemu bližnjemu s tim, kar si skusil v tolikih letih? Ali ne moreš z dobrim svojim obnašanjem druge napeljevati na vse dobro? Ali ne moreš mlajše lahko učiti tega, česar si se ti morda naučil s težkim trudom? Ali ne moreš svojega bližnjega obvarovati mnogega greha, in tako s časoma postati mu pravi angelj varh? Se vé da lahko, odgovoril bi ta ali uni, ali sedanja mladež niti ne spoštuje niti ne posluša starosti, niti ne mara za njene opomine. To je res, ali vendar vsakokrat ne govoriš, ne opominjaš in ne delaš zastonj. „Siva glava že sama po sebi opominja na čednost, in krepko vzbuja h kreposti,“ piše sveti oče Ambrož. (Offic, lib. 1. cap. 43.) Samo da bi le vsaka siva glava bila tako bogoljubna in počtena, kakor je bil starček Simeon in starčica Ana! Gotovo bi marsikdo krenil z grešnega pota, in se podal na pot pokore, ter se poboljšal. In če bi tudi vsi ljudje ne videli luči tvojih dobrih del, dovolj je, ako ona sveti samo v tvojej hiši, ako s svojim svetim plamenom vnema tiste, ki s tebo prebivajo pod eno streho.

Bratec ljubi! čim dalje živiš, tim ložej ti je dognati delo svojega zveličanja. Sveti oče Bernard piše, da je „čas denar, s katerim, ako ga dobro obračamo, si moremo kupiti Boga.“ (Serm. in Quadrag.) V mladosti meni človek, da ne bode še tako hitro umerl, in zato tudi malo skerbí, da bi mu svetilnica bila polna dobrih del, kedar pride Gospod. Ako ga tedaj nenadoma zaleze smert, tedaj se on nepripravljen preseli v večnost, ter nima nič, s čemur bi si mogel

pridobiti milost Božjo. Ali drugače je to pri starem človeku. Stari ljudje vsak čas čakajo, ali bi vsaj imeli čakati Gospoda, da pride, ter jih k sebi pokliče. Njih tedaj smert ne more zalesti nepripravljenih, in ker so se jim že večidel umirile grešne želje in strasti, morejo se bolj marljivo in zvesto pripravljati za smert. Ali niste tedaj srečni vi, ki ste se postarali? Mnogo hudega ste morda storili v mladosti, morda opustili tudi mnogo dobrega? Glej! Bog vam je podaljšal življenje, da popravite, kar ste hudega storili, in da pozneje dodaste, kar ste dobrega opustili. Ali se vam ne ponuja lepa priložnost, da se popolnoma spokorite, da storite mnogo dobrega, in da si nakupite mnogo zaslužnja za nebesa? — In v starosti, kedar navadno ugasne ogenj grešne poželjivosti in bojnih strasti, ali ni človeku najboljši čas za molitev in službo Božjo? Ali se mu, prašam vas, ali se mu ne ponuja ugodna priložnost, zvesto služiti Bogu, kakor je služil bogoljubni starček Simeon in bogoljubna starka Ana? V starosti tedaj se more človek dobro pripravljati na daljni pot v večnost, more si napolniti svetilnico z oljem dobrih del, in ob času smerti vsklikniti, kot bogoljubni starček Simeon: „Sedaj spustiš svojega služabnika, Gospod v miru; ker so vidile moje oči tvoje zveličanje.“ (Luk. 2, 29, 30.) No, sedaj mi povejte sami, dragi moji, ali ni dolgo življenje velika milost? Ali ni dobro želeti si ga? Je, gotovo je! Dobro je, želeti si dolgo življenje, ali ne vselej, in ne vsakemu. Marsikteremu nič ne koristi, če še tako dolgo živi na tem svetu; o tem pa s pomočjo Božjo v drugem delu.

II. del.

Če je tudi dobro, želeti si dolgo življenje, pa ni dobro vselej in vsakemu. Včasih je boljši, umreti zgodaj, kakor živeti dolgo.

1. Svet ta, bratje mili, je zelo goljufiv in zapeljiv; smertno sovraži dobre in bogoljubne duše. Tisti rjoveči lev, o katerem govori sv. pismo, neprenehoma okrog hodi, ter išče, koga bi požerl. Večkrat napadajo človeka viharji vsakoverstnih skušnjav, in kdor ne pazi, lahko se spodtakne, pade in rani. Neprenehoma se moramo vojskovati, in zato tudi najboljši človek ne more popred videti, kaj ga še čaka v tem življenju. Ali ne bi tedaj mnogo boljše bilo za marsikoga, ko bi se zgodaj preselil s tega sveta, kakor da dolgo živi tu? Ti izvoljena posoda, sveti Pavel apostelj, ali si tudi ti želel si dolgo življenje na tem svetu? Ali si kedaj prosil Boga, da bi dolgo živel? Nikdar! Ti si le želel ločiti se s telesom in združiti se z Jezusom. In ali niso tudi drugi sveti in verni služabniki Božji večkrat si želeli, ječe svojega telesa se znebiti? Mnogo in premnogo jih je to želelo, če so tudi vedeli, da so v milosti pri Bogu, in roka Gospodova bedi nad njimi; ali vendar so se bali za prihodnje dni. Zato je sveta Terezija navadno rekala: „Jaz se

vselej razveseljujem, kedarkoli slišim uro biti, ker vem, da sem se zopet nekoliko približala tistemu presrečnemu času, ko bodem videla Boga; vem, da mi je zopet minulo nekoliko britkega življenja.“ In ko je ležala na smertnej postelji in se borila v poslednji borbi, je veselo vskliknila: „Bog in Zveličar moj, Jezus Kristus! sedaj je vendar udarila davno in željno pričakovana ura mojega rešenja. Zgodi se tvoja volja!“

Bratje in sestre v Jezusu! velika je milost dolgo živeti, ali mnogo večja še, sveto in srečno umreti. Mi nismo Pavli, niti smo Terezije! Nismo tako sveti, da bi mogli biti varni zastran tega, da se bodemo postarali v pobožnosti in v strahu Božjem. Kdo bi izštel vse tiste mreže, ki so za nas razpete, vse tiste zanjke, ki so nam nastavljene! Ali ima kdo med nami pismeno poterjeno, da ga ne bodo ostrupile pohujšanja in slabi izgledi tega sveta, ostrupili s svojim smertonosnim strupom? Kdo je med nami ves gotov, da ga ne čaka morda tu ali tam, kot Samsona, kaka Dalila, ki mu hoče vrat zaviti? Dokler plava ladja po morju, ni varna, kratko in malo ne, da se ne bi razbila in vtonila v morskej globini. „Kdor si želi dolgo življenje, želi si, kakor terdi sv. Avguštin, dolgotrajne bolezni, želi si mnogo bojev, mnogo napadov, mnogo nevarnosti.“ Že je marsikdo dolgo živel, živel lepo in pošteno, — pa vendar na koncu si sramotno osramotil sivo glavo. Sodite sami, ali ne bi za marsikoga bolje bilo zgodaj umreti, kakor pa dolgo živeti na svetu?

2. Sveti Tomaž Kempenčan piše v svojih bukvah o Jezusovem nasledovanju, da je „nečimurno želeti si dolgo življenje, in malo marati za čednost.“ (De imit. Christi lib. I. cap. 1.) Kakor da bi rekel: Nič ne koristi dolgo življenje, ako vsega ne posvetimo Bogu; nič ne koristi, ako živimo grešno. Pa tudi ni drugače, bratje ljubi! Ne meri se človeku zasluženje po letih, ki jih je bil preživel na zemlji, ampak po dobrem, ki ga je storil. Od sv. Janeza Kerstnika je rekel sam sin Božji, da se ni pokazal med Adamovimi sinovi veči od njega. Kaj? ali sv. Janeza nihče ni presešel v svetosti? Ali ni Abraham dalje Bogu služil, ali ni dalje Izak, dalje Jakob, in mnogo drugih ljubljencev Božjih? Ali 950 let stari Noe ni dalje služil Bogu, kakor sv. Janez Kerstnik, kterege je zadela toliko zgodnja smert? Kaj pa da je mnogo drugih dalje služilo Bogu, pa nihče mu ni služil zvesteje in bolje, kot sv. Janez, ki je bil že za mlade dni Bogu zvest in goreč v službi Božjej. Sveto pismo pravi: „Starost ne dela čestitljivih niti dolgo življenje, niti veliko število let, ampak umnost človeka velja za sive lasé, in življenje brezmadežno je velika starost.“ (Modr. 4, 8, 9.) Leta v sv. pismo tedaj se ne štejejo, ampak se tehtajo, ali so težke ali lahke. Štiri deset let je vladal Savel Izraelcem, pa vendar veli sv. pismo, da je kraljeval samo dve leti. Pa kako to? Ker ni vedno kraljeval po volji Božjej. Osemdeset let sem živel, rekel je pred svojo

smertjo nek bogoljuben človek, pa sem komaj trideset let živel. Dolgost življenja tedaj se ne meri po dolgosti časa, kar ga je kdo preživel, ampak se meri po tistih letih, ki jih preživimo v službi Božjej. In zato je stara bila in siva tista glava, katero je Herodovej hčeri rabelj v skledi prinesel. Sicer je bila to glava človeka, kateri je bil star le nekaj čez trideset let, ali ta glava je vse storila za Boga, zatoraj je ta glava bila siva in stara. Stara je bila in siva glava svete device Neže. Ni bila še stara 14 let, ko je glava jej padla pod rabeljnovim mečem; ali glava je bila stara in siva; glava, ki je toliko preterpela za Jezusovo vero. Stara in siva je bila glava sv. Vida. Bil je komaj 12 let star, ko je umerl mučeniško smert, ali stara in siva je bila glava njegova, ker je toliko preterpela za vero Jezusovo. In sedaj sodite sami, dragi moji, ali ne more včasih tridesetleten človek, ali ne more štirinajstletno dekle, ali ne more dvanajstleten mladenec več storiti za nebesa, bolj star biti za nebesa, kot sivoglavi starček? Kaj koristi človeku, če se postara, če pa se ne postara v službi Božjej, ampak v službi posvetnej. Kaj mu koristi, če se postara na letih, če je pa vedno še maloleten in nedorasel v pravej modrosti in strahu Božjem? Dobro tedaj piše sveti oče Ambrož: „Ne siva glava je spoštovanja vredna, ampak dobro in čestito obnašanje.“

In kaj naj rečem o tistih, ki živé grešno in razuzdano? Kaj jim koristi dolgo življenje? Ah! zjokajte se nad njimi angelji v nebesih, oh velika je nesreča, da niso pomerli kot mali in nedolžni otroci. Njim gotovo za nič družega ne služi dolgo življenje, kakor zato, da si zaslužijo tim strahovitejšo in večo kazen. Da pa tudi starost in sivi lasje ne varujejo vsakega človeka pred grehom, to menda vidite žalibog s svojimi očmi. Ni mi treba sklicevati se na tisto dvojico brezsravnih starcev Babilonskih, ki sta z nečistim poželjenjem planila proti čistej in nedolžnej Suzani; saj, žalibog, tudi dandanes še imamo dosti prič in dokazov, da človek ne raste vselej kakor na starosti, tako tudi na modrosti in v ljubezni pri Bogu in ljudeh. Ali ne živijo tudi med nami mnogi, ki tudi v starosti vganjajo kake neumnosti in bedarije? Ali ne živijo tudi med nami taki, ki so, tako rekoč, že z eno nogo v grobu, pa so še vsi udani neumnostim tega sveta? Oj! kaj njim koristi dolgo življenje tu na zemlji! Kaj jim koristi dolgo življenje, ker živé samo zato, da grešé, in Boga žalijo? Ali ne škoduje tak človek duši tim več, čim dalje živi na svetu? „Kaj koristi človeku dolgo življenje, ako se ne poboljša? Dolgo življenje ne poboljša vselej človeka, ampak mu včasih še pomnoži grehe.“ (De incit. Christi lib. I. c. 23.) Tako piše Tomaž Kempenčan; in jaz dodajam: Bolje je človeku umreti in nehati grešiti, kot pa dolgo živeti pa neprehoma grešiti.

Sklep.

Mili bratje in sestre v Jezusu! Dobro si je želeti dolgo življenje; dolgo življenje je velik dar božji; ali samo takrat, kedar boga-boječe živimo. Ako si želimo dolgo življenje, želimo si tudi modrosti in strahu Božjega. Ako nam je nebeški Oče odločil, da bomo še dolgo živeli, hvalimo ga zato milost in dobroto; ako pa se mu dopada, da nas od tod pokliče k sebi, predenj se postaramo, tudi zato ga hvalimo. Le izročimo se volji Božjej, pa dobro se poslužimo časa, ki nam je še odločen, poslužimo se ga, da si nabiramo dobrih del. Sedaj pa pokleknimo, in prosimo Boga tako-le: Bog, gospod življenja in smerti! če je tvoja sveta volja, da prej umerjemo, predenj se postaramo, naj se zgodi tvoja volja! Če pa je tvoja volja, da nam podaljšaš življenje do sive starosti, hvala ti tudi zato in slava na vekomaj. Ali podeli nam samo to milost, da bodemo tebi na čest in na slavo živeli, kot bogoljubni starček Simeon in starka Ana; daj nam le-to, da si življenje tako uravnamo, da se tebi dopademo in se enkrat večno zveličamo! Amen.

Pridiga na novega leta dan,

ali na praznik obrezovanja Gospoda našega Jezusa Kristusa.

„Ko je bilo osem dni dopoljenih, bilo je dete obrezano.“ Luk. 2, 21.

Vvod.

Osem dni življenja je bilo dopoljenih Jezusu na zemlji. Osem dni je preteklo, odkar je pognala zelena mladika iz korenine Jesseve. In ko je bilo dopoljenih osem dni, tedaj se je iz neizmerne ljubezni do nas osem dni staro božje dete podverglo postavi judovskeje. Prelivalo je kri, kri drago in sveto, in imenovano je bilo po imenu, katero mu je bil že od nekdanj dal Oče nebeški. Tako si dokončal, ljubljenec nebeški, prvi teden svojega življenja na zemlji; dokončal si ga s tim, da si spolnil postavbo božjo.

Pa tudi nam so se izveršili danes dnevi. Minulo nam je tri sto pet in šestdeset dni. Prešlo je eno leto, pred desetimi urami in nekaj minut odbila mu je zadnja ura, odbila za vselej. O kam ste prešli vi dnevi, tedni, meseci minulega leta? Kakor zginjajo reke v globokem morju, tako ste vtonili tudi vi v morju neskončne večnosti. Že stojimo na pragu novega, mladega leta; pričelo se je

novo leto. Kakošno pa nam bode to novo leto? Kaj nam bode prineslo? Kaj vzelo? To je znano samo Bogu; kajti prihodnost nam je zagernjena, skriva nam jo nepregledno zagrinjalo, in nobeno človeško oko ne more videti, kaj je za njim skritega. Nikar tedaj ne sprašujmo, kakošno bo novo leto, ampak raje ozrimo se na minulo leto. Popotnik, kedar dospé na kak grič, ozira se nazaj na okolico, po ktorej je popotoval, in na one mesta, skozi ktere je stopala njegova noga. Tako storimo tudi mi danes. Ozrimo se in pogledjmo, kako nam se je godilo minulo leto; kajti

pogledovati nazaj na staro leto je prav dobro in blagonosno.

Zakaj? To bote razvideli iz današnjega mojega govora.

Ali prej, preden dalje govorim, ponižno se obračam k tebi, vsegamogočni gospod Bog! Danes to leto prvič stojim na tem svetem mestu; in zato te prosim, porosi z roso svojega nebeškega blagoslova moje delo. Daj mi, gospod moj Bog, da bo vedno v dobro zemljo padalo seme svetega evangelija, katero bodem sejal to leto s tega svetega mesta. V sladkem tem upanju začenjam danes zopet apostoljsko delo v tvojem presvetem imenu, katero ti je bilo danes dano, — začnem v presladkem imenu Jezusovem.

Razlaga.

1. Pogledjmo nazaj v minulo leto. Spomnimo se, kakošno pač je bilo za nas to leto; kako kaj nam je šlo izpod rok, kako nam se je godilo minulo leto. Storimo tedaj to; to nam bode kaj dobro in blagonosno; kajti nehoté bomo primorani, z vso dušo hvaliti in slaviti gospod Boga.

Kakšno tedaj je bilo za nas minulo leto? Res veliko darov smo prejeli v njem, veliko dobrot in milost iz radodarne roke Božje. Mnogo, premnogo smo vživali dobrega. Ali s tim ne mislim reči, da smo imeli samo veselih dni. Ah, zemlja je solzna dolina, kjer ni mogoče vživati samih radost! Ali nima vsak dan svojih težav? Ali se ne vojskuje vsak človek, naj je kralj ali berač, z raznimi nadlogami in težavami? Ah, kaj pa da, skusili smo veliko bitkega! Marsikdo izmed nas je moral prenašati nadloge in težave, potrebo in pomanjkanje. Drugi so preterpeli mnogo od nasprotnikov. Tega tu je zbadalo strupeno želo opravljenih in obrekovalnih jezikov. Tam unemu zopet je bilo treba za resnico in pravico terpeti silno preganjanje. Ta zopet je bil nedolžno preganjan in stiskan, uni zopet se je zvijsal na boljni postelji v hudih bolečinah. Enemu je ugrabila neusmiljena smert, kar je njegovemu sercu bilo najdraže in ljubše; drugemu zopet je bilo treba, — pa kdo bi naštel vse križe in težave, ki človeka v tem življenju be-

gajo. Kdo bi vedel za vse skrivne in v najskrivnejših serčnih kotičih skrite vaše bolečine? Ako bi mogli tu govoriti vsi, ktere je minulo leto bolno ranilo, o koliko bi jih bilo! Videli bi, da nihče izmed vas ni bil brez terpljenja, — vsi, vsi smo okusili terpljenja tudi v minulem letu.

Ker si tedaj, nebeški Oče, minulo leto pošiljal mnogo žalosti in nadlog svojim zvestim, ali pa vsaj dopuščal, da so nas zadevale, kje je očinska tvoja ljubezen, in kam je prešla? Zakaj naj te hvalimo in čestimo? O kaj govorim! Omolkni bogokletni jezik, in ne grajaj Boga! Ah, Oče usmiljeni, ti si gola ljubezen in dobrota; ker si tudi to, kar nas je žalega zadelo, naravnal in izpeljal nam na dobro. To so bile grenke zdravila, iz kterih nam je izviralo zdravje in zveličanje naše duše. Kako sem se tedaj prederznil reči: Kje je ljubezen tvoja? Ali ne ljubiš ti, Oče nebeški, tudi takrat, kedar kaznuješ in šibaš? Ali mi smo nesterpljivi in slepi, ter ne vemo, kaj nam služi na zveličanje. Kako tedaj mora nas sram biti pred teboj, ti bogaboječi Job! O kje so tisti, ki bi vse tako hvaležno prejimali iz roke Božje, kakor si ti prejemal? Tebe so zadevale nesreče in nadloge, pa vendar nisi prenehal klicati: „Hvaljeno bodi imé Gospodovo!“ In ti bogaboječi Tobija, ti si oslepil, pa vendar nisi bil nehvaležen Bogu, ampak si ga čestil in hvalil, kakor priča sveto pismo, hvalil in čestil vse dni svojega življenja. Ti si okusil veliko britkega, pa vendar si z vso dušo hvalil Boga rekoč: „Tvoje ime, Bog Izraelov, bodi česčeno vekomaj!“ (Tob. 3, 23.) O da bi se naučili od teh zvestih služabnikov Božjih, za vse hvaliti in čestiti gospoda Boga! Job je terpel nedolžno, Tobija terpel nedolžno, pa vendar nista prenehala hvaliti Boga. Kaj pa mi? Če nas je minulo leto zadelo kako hudo, morda smo to zaslužili? Položimo na serce roko, pa govorimo kakor sveti Avguštin: „Gospod naš Bog, spominjamo se hudega, kar smo storili, in vidimo, da je malo vse, kar terpimo, ker smo zaslužili še mnogo večje kazni.“ Poznajmo tedaj sami sebe, in hvalimo Boga! „Hvalite“, tako vam danes kličem s kraljevim prerokom, „hvalite Gospoda, vsi narodi! hvalite ga vse ljudstva!“ (Psalm. 116, 1.) Hvalite ga tudi zato, kar nam ni bilo po godu. Če se tedaj ozremo na minulo leto, prepričamo se, da smo dolžni Boga ne samo čestiti, ampak tudi hvaliti.

2. Res je minulo leto smo preterpeli veliko težavnega, ali reči moramo, da smo doživeli tudi veliko dobrega. Preživeli smo hudih dni, pa tudi mnogo dobrih. Ali nismo imeli dobrih in veselih dni po številu mnogo več, kakor černih in žalostnih? Kdo more prešteti vse dobrote, s kterimi nas je osipala dobrotljiva in darežljiva roka Božja? Ali se ne spolnuje pogosto tudi nam, kar je rekel kraljevi prerok o sebi in o svojem narodu, ko je tako-le pel: „Gospod se nas spominja in nas oblagodarja.“ (Psalm. 113, 12.) Res je, Gospod se nas spominja in nas oblagodarja! Zakaj

kdo nas je varoval v slehernej nevarnosti? Gospod. Kdo nas je reševal iz rok hudobnih ljudi? Gospod. Kdo nas je tolažil v britkih in žalostnih dnevih? Gospod. Kdo nam je dal odpirati cerkve in učelišča? Gospod. Kdo nam je svetil po stezi našega življenja s svitlobo nebeške vere? Gospod. Kdo nam je bil svetovalec v stiskah, ko nismo vedeli, kaj početi? Gospod. Kdo nas je z vsega-mogočno svojo milostjo vnemal, nagibal in napeljeval, da smo splo-
novali svoje dolžnosti in delali kaj dobrega? Gospod. In od ktere-
ga imamo to, da smo danes živi in zdravi zbrani na tem svetem
mestu, in da moremo služiti Bogu? Tudi to imamo od Gospoda.
Dopustite mi, da vas poprašam še dalje. Kdo je bil, ki vas je
vzdrževal in redil minulo in vse prejšnje leta? Ali ni bil ne-
skončno dobri naš Oče nebeški? Povejte mi, ali nam ni minulo
leto dajal vsega, kar nam je bilo potreba, da si ohranimo naše
telesno življenje? Ali nam ni delil tudi obilno dušne hrane, tiste
hrane, ktere nam je treba za večno življenje? Ali nas ni hranil
s tim angeljskim kruhom, ki je prava jed našej duši, in ali nam
ni dan na dan odpiral tistega živega studenca neskončne svoje mi-
losti, ki nam ga je zapustil v svetih zakramentih in v neprecen-
ljivej daritvi svete maše? O gotovo, minulo leto smo prejeli
mnogo dobrot, mnogo milosti, mnogo darov iz njegove roke! In
zato naj današnji dan bo dan vroče in serčne hvaležnosti; in zato
kličem tudi jaz danes s svetim Pavlom, aposteljnomo narodov, kli-
čem na vse štiri strani sveta: „Bratje, — v vseh rečeh se za-
hvalite Bogu.“ Hvalite ga za vse prejete dobrote, hvalite ga za
vse prestano terpljenje! Hvalite ga za vse! Bog je poln ljubezni
in dobrote; in takega se je pokazal tudi minulo leto. In to naj
vas nagiba ne samo, da naj Boga čestimo, in smo mu hval-
ležni, ampak tudi na to, da tudi zanaprej vse svoje upanje sta-
vite va-nj.

3. Še enkrat, bratje mili, se ozrimo na minulo leto. To nam
bo verlo blagosno tudi zato, ker se nam bo poterdilo upanje, da
nas gospod Bog ne bo zapustil tudi to prihodnje leto.

Ako se spomnimo vsega, kako se nam je godilo prešlo leto,
vidimo očitno, da je Oče nebeški za nas storil vse dobro. On nam
je res pošiljal včasih težav in britkost, pa hitro tudi nas tolažil in
razveselil. Ni zapustil nas, ampak bdel je nad nami in čul z vse-
gamogočno svojo roko. Ali je bila kaka reč in delo, v katerem
nam ni pomagal, kedar smo ga ponižno prosili? Ali je bila, prašam
vas nadalje, kaka žalost in nadloga, ktere nam ni olajšal, kedar
smo pobožno k njemu pritekli? In kedar nam je bilo najhujše,
kedar nismo vedeli ne kod ne kam, kedar smo mislili, da smo že
zgubljeni, ali nam ni tudi takrat pritekkel na pomoč? Vse do se-
daj si nam pomagal gospod naš Bog, ali je tedaj mogoče, da nam
ne bi pomagal tudi zanaprej? Pomagal si nam, Oče nebeški, mi-
nulo leto; ali nam boš pomagal tudi prihodnje? O pregovori,

Gospod, pregovori in blagovoli nam dati milostljiv odgovor, da morem razveseliti svoje ljube poslušalce. Imam že, imam zaželjni odgovor; Bog mi ga daje v bukvah Sirahovih, kjer stoji tako-le: „Otroci, ozrite se na človeške rodove, in vedite, da še nobeden ni bil osramočen, kateri je v Gospoda zaupal.“ (Sir. 2, 11.) Dobri Bog, kako sladke in tolažilne so te besede! Nihče, pravi, ni bil zapuščen, ki je v Gospoda zaupal; pa tudi mi ne bomo zapuščeni, če bomo terdno zaupali v Gospoda Boga. On ni samo moder, ampak tudi neizmerno dober gospodar tega sveta. Tedaj hoče tudi z nami modro in dobrotljivo ravnati, in zato sinovi človeški, pogledjte in „povzdignite svoje glave,“ terdo zaupajte, da vas tudi prihodnje leto ne bo zapustil.

„Zakaj si žalostna, moja duša, in zakaj me begaš?“ Tako je navadno govoril sam sebi kralj David, kedar ga je zadelo kaj hudega, in je hotel duh omagati. Da si je pokrepil dušo, navadno je rekal: „Zaupaj v Boga!“ (Psalm 42, 5.) In tako kličem danes tudi jaz ne samo sebi, ampak tudi vam vsakemu: Zakaj si žalostna, duša moja, in zakaj me begaš? Bojiš se neprijateljev? Zaupaj v Boga! — Zakaj si žalostna, duša moja, in zakaj me begaš? Bojiš se skušnjav v greh? Zaupaj v Boga! — Zakaj si žalostna, mila duša, in zakaj me begaš? Ali se bojiš potrebe in pomanjkanja, bojiš za živež sebi in svojim otrokom? Zaupaj v Boga! — Zakaj si žalostna, duša mila, in zakaj me begaš? Bojiš se, da ti smert ne ugrabi ktereга, kogar ljubi in miluje tvoje serce? Zaupaj v Boga! — Zakaj si žalostna, ljuba duša, in zakaj me begaš? Bojiš se, da ne bi to leto bilo poslednje tvojega zemeljskega življenja, in da se tudi o tebi ne bi reklo letos: Iztekli so se njegovi dni! Zaupaj v Boga! — Da, zaupaj; v Boga zaupaj, ljuba duša! Bog nam je pomagal do sedaj; in on nam bo pomagal tudi v tem letu. Bog je do sedaj čul nad nami; on bode čul tudi to leto. Bog nas ni pustil do sedaj poginiti v nobenej stiski in nevarnosti; on nas ne bo pustil poginiti tudi to leto ne. Bog nam je bil na pomoč vse do sedaj v vsakej potrebi in nadlogi; on nam bo na pomoč tudi to leto. Bog nas je živel do sedaj; on nas bo živil tudi to leto. Če nas tudi vse zapusti, on nas ne bo zapustil. Pogledjte tedaj, in povzdignite svoje glave, bratje mili, in v Boga stavite svoje upanje; v Boga, pravim, čegar usmiljenje terpi vekomaj; va-nj zaupajte, njemu se izročite. On vam bode varh, branitelj in pomočnik, on bode povsod in v vsem z vami, on vas ne bo zapustil.

Sklep

In tako sem vam razložil, bratje mili, da je verlo koristno in blagonosno, pogledati nazaj v to, ravno minulo, staro leto; kajti

spoznali ste, da smo dolžni, Gospod Boga v vsem čestiti, dalje, — njega za vse hvaliti in slednjič tudi v novem letu na njega zaupati. Ali to ni za nas dobro in koristno? In sedaj padimo na kolena, pa tako-le prosimo: Bog, kar si nam bil minulo leto, ravno to bodi nam tudi v tem mladem letu; bodi nam ščit in bramba proti vsem zasedam in napadom neprijateljskim; čuj nad nami in varuj nas! Blagoslovi nas in potrdi dela naših rok. Dodeli nam vsakemu, kar veš, da nam je potrebno in koristno na duši in na telesu. Daj nam vedno misliti na smert in prihodnjo sodbo, da bomo živeli v strahu tvojem. Usliši nas, in dodeli nam to milost po Jezusu Kristusu, preljubem svojem Sinu! Amen.

Pridiga za nedeljo po novem letu.

„Gorjé tistemu človeku, po katerem pohujšanje pride!“ Mat. 18, 7.

V v o d.

„Gorjé tistemu . . . Začudile ste se morebiti, verne duše kersčanske, ko ste slišali danes te besede; začudile ste se, ker sem jih postavil na čelo današnjega govora, ker jih ni v prebranem sv. evangeliju. Bratje mili! te besede se dokaj dobro prilagajo enej osebi ali peršoni, ki se spominja v današnjem sv. evangeliju; in zato sem si jih izvolil. Ta oseba je pa Herod, o katerem pripoveduje sv. Matevž, da je umerl, in da je še le po njegovej smerti bil opominjan sv. Jožef, Jezusov rednik, naj se poverne v svojo domovino, naj se verne iz tuje dežele, kamor je bil pobegnil pred grovitnim Herodom z detetom in z materjo njegovo. Ta človek je bil strašen hudobnež. On je stregel po življenju božjemu detetu; zapovedal je pomoriti vse fantiče dve leti stare in manje, po Betlehemu in po okolici njegovej; on je dal umoriti ženo, tri sinove, dal sožgati dva slavna pismoznalca, in k temu je še živel v grešnej ljubezni z ženo Filipa, brata svojega. Strašno je bilo to pohujšanje za celi narod. Res je, ostro ga je zato opominjal in svaril sv. Janez Kerstnik, ali vse zastonj. Herod, mesto da se poboljša, storf novo hudodelstvo; on ukaže sv. Janeza umoriti. Tako je na novo pohujšal, vse tiste, ki so vse to videli ali slišali. In teh je bilo veliko; kajti on je sedel na prestolju in gospodoval mnogim. Ali zato ga je že tu na tem svetu zadela zaslužena kazen. Lotila

se ga je grozovita bolezen; červi so živega zjedali, in grozne bolečine ga morile, da je naposled v obupu izdihnil grešno svojo dušo.

No, bratje dragi, ali se še čudite, da sem omenjene besede postavil na čelo današnjemu govoru? Ali ne zadevajo tega brezbožnika in hudodelnika? Ali ni na njem se spolnila beseda Božja: „Gorjé človeku, po katerem pohujšanje pride!“ Na njem se je spolnila strahovita ta grožnja, ker ga je zadela zaslužena kazen. Njega se je doteknila roka Gospodova. Gorjé tedaj njemu! Ravno tako gorjé tudi vsakemu, po katerem pride pohujšanje! Gorjé pravim, strašno gorjé vsakemu, ki družega pohujša. O da bi nas ta grožnja napolnila zveličalnega strahú! In zato sem se namenil, da vam bodem danes govoril o pohujšanju, in razložil,

kako zelo greši, kdor bližnjega pohujša.

Zatoraj pravim:

1. Žalostno in gorjé tistemu, ki druge pohujšuje.
2. Žalostno in gorjé pa tudi tistemu, kogar pohujšuje.

Bog daj vam poslušalcem pomoči, da zvesto poslušate, meni pa dar svetega Duha, da bi vam mogel prav oznanovati besedo Božjo.

I. del.

Kdor drugemu daje priložnost grešiti, če ali kaj reče, ali stori, ali dopusti, kar bližnjega napeljuje v greh, ta, dragi moji, družega pohujša ali spači, in hudo greši. Ni drugače; kajti tak človek, razun greha, ki ga sam napravi, je deležen tudi vseh tistih grehov, na ktere napelje bližnjega.

Kedar človek greši na samem, kedar greši tako, da ga ne vidi nihče, tedaj samo svojo dušo spravi v nesrečo; kedar pa pohujša bližnjega, kedar drugemu dá slab izgled, greši dvojno, ter bode odgovarjal ne samo za-se, ampak tudi za vse tiste, ktere je zapeljal v greh. Vsi grehi, kterih je kriv, se bodo zvalili na njega, in njemu pripisali. Sinko Adamov! glej, koliko grehov postaneš deležen, ako pohujšljivo in spačeno živiš. Kdo je kriv, da ta ali uni govori brezbožne besede, s kterimi se žali Bog, sveta vera pa zaničuje, zasmehuje in gerdi? Kdo drug, kakor ti, ki si mu prej s svojimi brezbožnimi besedami izgnal iz serca strah Božji, in vse pobožne čutila zadušil v sercu. — Kdo je temu kriv, da mnogi ne maraja za cerkev, ne marajo za besedo Božjo? Kdo drug, kakor ti, ki si ga s svojim izgledom naučil, ne marati za cerkev, ne marati za molitev, ne marati za besedo in službo Božjo. — Kdo je temu kriv, da se mladina sedanjega časa tako zgodaj spozna in spoprijazni z grehom, ki slabí serce, da jej cvet nedolžnosti prej

povene na liču, preden se popolnoma razvije in razcvetě? Kdo drug, kakor ti, ki se ne sramuješ pred njó govoriti in delati to, kar vznemiruje pamet in serce. Nesramnik, videl si, kako je nedolžno dekle, ko je slišalo tvoje brezsrarne besede, sramožljivo k zemlji poobesilo svoje oči, zarudelo od sramožljivosti, in z obrazom se obrnilo od tebe. Oj, serce jej je bilo še čisto in nedolžno, še poznalo ni grešne poželjivosti. Ali ti si jej neprenehoma z nečistim plamenom podkurjal mladahno serce, dokler si jej vso sramožljivost odgnal iz serca, da si jo pripravil k grehu, da si jej — oh! glas mi je zastal v gerlu, ne morem izreči tega! — Glej, pohujšljivec, koliko huđega delaš, kako zapeljuješ duše; ali tako tudi samega sebe pahaš v največe hudo. Zakaj koga bode zadelo prekletstvo vseh tistih, ktere si zapeljeval v greh? Koga drugega kakor tebe, zapeljivca in hudodelnika, ki si jim raztergal belo obleko nedolžnosti in oropal jih svetih nebes. Morda te že sedaj tožijo Bogu, kričé za maščevanje proti tebi, ker si jim v duši s svojim pohujšljivim življenjem zadušil strah Božji, in natrosil jim v serce kali slehernih grehov. Ali meniš, da bodejo zastonj vpile za maščevanje? Vedi, da njihova kletev bode prederla nebesa, vzdignila se do prestolja živega Boga in pravičnega sodnika! Vedi, da ti gotovo ne bo izostala kazen in maščevanje Božje. „Dušo za dušo!“ tako je rekel sam Bog ljudstvu Izraelskemu, na usta Mojzesa, svojega služabnika. (II. Mojz. 21, 23.) Tudi ti bodeš dal dušo za dušo, ker si vzel Bogu tiste duše, za ktere je on poslal svojega edinorojenega Sina na ta svet. Ti si kriv, da je presveta in predraga kri sina Božjega zastonj tekla tistim dušam, za ktere je on terpel in umerl na križu. Ti si kriv s svojim spačljivim življenjem, da jim nič ni koristila prebritka smert Gospodova, ktero je za-nje terpel. Ti si kriv, da se je pogubilo mnogo duš; dati tedaj boš moral dušo za dušo! Že tu na tem svetu bode prijel pravični Bog, že tu te bode zadela jeza in maščevanje Božje. Zadela te bode maščevanje in kazen, ktera je zadela že na tej zemlji kralja Jeroboama, ker je v malikovanje zapeljal Izraelsko ljudstvo, tisto maščevanje in kazen bode tudi tebe zadela! In kako ti bode pri sercu še le takrat, kedar bodeš stopil pred presveto obličje Božje? Kako ti bode pri sercu, kedar bodeš stal pred ostrim in pravičnim sodnikom, kedar bodeš trepetaje čakal na strahovito obsodbo? Kako ti bode pri sercu takrat, prašam te, kedar tam zagledaš vse tiste, ktere si pohujšal, od Boga odvernil, in v greh zapeljal? Če je kri Abelnova vpila za maščevanje, kako da ne bi vpile za maščevanje proti tebi tudi tiste duše, ktere si oropal večnega življenja? Tožile te bodejo ostremu sodniku, in tožba njihova bode ti spreletala dušo in kosti. One bodo govorile: Večni, pravični sodnik! res je, me smo zaslužile, da nas kaznuješ, ker smo te žalile mnogo, premnogokrat; ali, če nas zaveržeš za vselej od obličja svojega, naj nikdar tudi tisti zapeljivec in hudodelnik ne gleda tvoje svitlobe; kajti on nas je

zapeljal v greh, on je kriv, da smo te me zpustile! A kaj hoče na to reči Bog, pravični sodnik? Bog poreče: Govori, ti okrutnik, ali je to res? In ti pohujšljivec, bodeš moral to spoznati. In rekel ti bode sin Božji: Kaj mi koristi, če sem prišel iz nebes na zemljo? Kaj koristi, da sem toliko preterpel na svetu? Kakošno korist imam za terpljenje in grozne bolečine? Čemu sem se dal po vsem telesu raniti? Čemu sem prelival svojo dragoceno kri? Jaz sem umerl za vse, vse sem hotel pripeljati k Očetu svojemu v nebesa; ali ti okrutnik, ti si mi vzel duše, ktere sem opral s svojo kervijo, ktere sem hotel vzeti k sebi v svete nebesa. Okrutnik, bolje bi ti bilo, da se nisi nikdar rodil! Oj, grozovita bode ta sodba, in strahovita kazen, ktero bodejo začuli iz ust pravičnega sodnika vsi tisti, ki so bili drugim za pohujšanje. Sveti Bog, Jezus, gospod naš, izgovoril si resnico — živo, sveto, ali strahovito in grozovito resnico, ko si rekel: „Gorjé tistemu človeku, po kterem pohujšanje pride! Bolje bi mu bilo, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat, in bi se potopil v globočino morja.“ (Mat. 18, 6—7.) In zato gorjé vam, ki zametujete in v nič devate resnico Božjo, ki nejevero in razuzdanost življenja sejete med ljudstvom, ali z bukvami, ali z besedo, ali z djanjem. Gorjé vam stariši, ki pred otroci delate, kar ne bi smeli delati, ki ste za pohujšanje sinovom in hčeram svojim! Gorjé vam poglavarji in predpostavljeni, ki morda svoje podložnike napeljujete v greh s tim, da jim kaj grešnega zaukažete, ali jim kaj obetate ali darujete. Gorjé vsem vam, ki pohujšljivo živite, ki ste krivi, da drugi grešé in se odvernejo od Boga! Gorjé vsakemu človeku, po kterem pride pohujšanje, ker ne samo, da on sam pade v večno pogubljenje, ampak v tisto za sebo potegne tudi druge, ter jim tako neizmerno škoduje, o čemur pa v drugem delu.

II. del.

Kdor drugemu daje priložnost k grehu, kdor ali kaj reče, ali storí, ali dopusti, kar bližnjega spravi v greh, on njega pohujša in zeló greši proti bližnjemu, ker mu hudo škoduje. Ali je to malenkost, če kdo v greh zapelje bližnjega? To je prava peklerska hudobija, in tisti, kdor to dela, je pravi vrag v človeški podobi. Kajti kaj je človeku dražše, kaj svetejše, kot neumerjoča duša in zveličanje njeno? Pa glej, to pokončá pohujšljivec svojemu bližnjemu! Herod je ukazal poklati veliko otrok, ali vsem tem nedolžnim otrokom ni škodoval toliko, kakor je škodoval tistim, kterim je pogubil duše s svojim pohujšljivim življenjem. Nedolžnim otrokom, kterim je kri prelil, je odperl vrata nebeške, unim pa, ktere je spačil s svojim pohujšljivim življenjem, jih je zaperl. Dobro piše tedaj sv. oče Ciprijan: „Grešnik s svojim grehom škoduje samo sebi; če pa

pohujšuje druge, mnogo njih potegne za seboj v pogubljenje.“ (Serm. Prol.)

Naj kdo napravi svojemu bližnjemu še toliko družega hudega in še tolike škode, vendar toliko mu ne bi škodoval, kolikor škoduje, če ga pohujšuje in pači, kedar ga zapelje v greh, in dušo njegovo trešči v nevarnost večnega pogubljenja. Zato dobro piše sv. Tomaž Vilanovski: „Če je greh, bližnjemu vzeti plašč, in če je še večji greh, odpeljati mu ženo, ali umoriti ga; največji greh pa je, vekomaj pogubiti dušo svojega brata.“ (Serm. de s. Michaël.) Tako je bratje mili! Kolikor je lepša in dražja duša od telesa in časnih stvari: toliko je večja škoda, s katerim človek škoduje duši bližnjega. Nesrečen toraj vsak, kdor se da pohujšati in v greh zapeljati. Pa ne samo tam v večnosti, že tukaj na zemlji škodo terpi, kdor se da pohujšati. Mirno in veselo je marsikdo živel tudi v stiskah in težavah, — pa prišel je hudoben človek, ga pohujšal in zapeljal v greh, in pripravil ga ob njegov dušni mir in veselo serce. — Živel je mladenec lepo in pošteno, cvetela je deklica kot roža na vertu, vse ju je spoštovalo in rado imelo, — pa pride hudoben človek, zapelje mladenca na grešni pot, goljufa deklico za nedolžnost in napravi tako obema veliko sramote in žalosti. Bil je ta ali uni gospodar priden in delaven, ni tako lahko zahajal na dobre volje, imel pri svojej hiši vse v božjem strahu in lepem redu, božji blagoslov je počival na njegovem gospodarstvu, vse mu je šlo srečno izpod rok: — pa glej! prišel je hudobnim tovaršem v pest, ti so ga pohujšali in zapeljali, in djano je za njegovo čest in srečo. Oh nesrečen je vsak, kdor se da pohujšati in zapeljati. In ta nesreča se ne da tako lahko in hitro popraviti in poravnati. Grešna navada postane železna srajca, in zapeljani človek ostane v svojej hudobiji in v svojej nesreči. Ali, ljub brat moj, ljuba sestra moja, ki sta se dala pohujšati in v greh zapeljati; povejta, kaj bi dala, ko bi mogla spet taka biti, kakošna sta bila pred grehom, v kterega vaju je hudoben človek zapeljal. Kaj bi dala, ko bi mogla spet tako lepo in rada svoje dolžnosti spolnovati, spet zvesto in pobožno svoje molitve opravljati, spet veselo in pogostoma v cerkev hoditi, v spovednico in k božjej mizi pristopati, božjo besedo spet tako goreče in z veseljem poslušati. Povejta, kaj bi dala, ko bi spet mogla zadobiti sladki mir svojega serca, spet poštenje in čest pri ljudeh, spet blagoslov in srečo svojej hiši, spet vero, upanje in ljubezen do Boga? Povejta no! povejta, kaj bi dala? Glejte, ljubi moji! ob vse to vas je pripravil tisti, ki vas je prvi pohujšal in zapeljal v prvi greh. Iz pravega greha se je izcimil drugi, tretji itd. in postala je cela rajda težkih grehov, ki vam zdaj tlačijo in morijo že tu na zemlji vašo ubogo dušo! Res, omilovanja je vreden, kdor se je dal pohujšati in v greh zapeljati. Poslušajte to-le prigodbo! Ni še sto let, kar je na Nemškem živela poštena družina. Njen sin Friderik je bil priden in delaven, pobožen in ljubeznjiv mladenec.

Služil je ta pri svojem stricu v nekej štacuni. Po nesreči pa pride Friderik med malopridne tovarše, — najhujšobnejši med njimi je bil nek Filip Rihmondski. Ta mu je nastavljal mreže, da bi ga vjel in v greh zapeljal. In oh škoda in nesreča! šlo mu je srečno izpod rok: Pridni Friderik je začel ponočevati, igrati in pijančevati. To mu je veliko denarja požerlo, — zatoraj je začel svojemu stricu izmikovati in krasti. Stric se je na Friderika zanašal in mu vse zaupal; ta ga pa je le od dne do dne bolj goljufoval in okradoval. Nič več ni molil, ni več hodil v cerkev, — pozabil je na Boga in dušo. Nekega dne Friderik prav veliko denarja zaigrá, in je volje, po noči za visok denar igrati, in, kar je že bil zgubil, spet nazaj dobiti. Pa kaj se zgodí!? Friderik gre v staro tovaršijo, sede k mizi, igra in igra, pa zaigra in zgubi ves denar. Ves zbehan in pobit pride domú, se vleže pa ne more spati. Vest se zbudi in ga začne hudo gristi in peči. O Friderik, kam si prišel, — postal si igrač, goljuf in tat! In kdo je vsega tega kriv? Filip Rihmondski — ta te je zapeljal in te pohujšal. Pri teh mislih se vnema strašna jeza v njegovem sercu in Filip se mu dozdeva kakor živa hudoba, in nekaj strašnega mu pride na misel. Friderik vstane, tava po temni izbi, išče in išče nekaj, kar zagrabi velik nož in zbrusi ga na nekem kamnu. Po dne Friderik klaverno postopa in komaj prihodnjo noč pričakuje; tu misli strašno hudobijo doprinesti. Noč navstane in ob polnoči stopa Friderik ves nekako zmešan proti hiši, kjer je Filip, njegov zapeljivec, stanoval. Hiša je zaperta, terka in terka, da se mu odpré. Gre proti izbi, kjer je Filip spal. Tu stoji ves zmeden pri postelji svojega tovarša, potegne nož in zakliče: „Grozovitni zapeljivec!“ Pri teh besedah mu zasadí veliki nož v hudobno serce tako globoko, da Filip skoraj izdihne svojo dušo. Friderik je pobegnul, se potikal in skrival, pa slednjič vendar le prišel deželskej sodnji v roke, ktera ga je v težko ječo obodila na vse žive dni. Tako postane nesrečen tisti, ki druge pohujšuje, — pa tudi tisti, ktere pohujšuje.

Sklep.

In zato, verne duše kerščanske! glejte, da nikdar nikogar ne pohujšate. Skerbno se varujte pohujšanja, če nočete, da škodujete sebi in drugim. Čuli ste, da gorjé tistemu človeku, po katerem pohujšanje pride. Glejte tedaj, da nikogar niti z besedo niti z djanjem ne spačíte. Bodite pripravljeni prej umreti, kot bogoljubni Eleacar, kakor storiti kaj nedopuščenega, in tako druge pohujšati. Posebno pa glejte na sebe, vi poglavarji, vi očetje in matere; kajti vaše pohujšanje je veliko hujše in veliko več škoduje, kot pohujšanje drugih ljudi. Pohujšanje pa tudi škoduje tistim, ki se dajo pohujšati in v greh zapeljati. Zatoraj varujmo se zapeljivcev! S kratka: Živimo vsi, kakor prištuje kristijanom; živimo, kakor nas

opominja sveti Pavel apostelj: „Nikogar ne pohujšajmo, da se naša služba ne zaničuje.“ (II. Kor 6, 3.) Skerbimo tedaj, da tako zasveti luč naših dobrih del, da jo vidijo vsi ljudje, in slavé Očeta našega, ki je v nebesih. Amen.

Pridiga za svetih treh kraljev dan.

„In odperli so svoje zaklade, in mu darovali zlata, kadila in mire.“

Mat. 2, 11.

V v o d.

Bog je zapovedal ne samo angeljem svojim, da varujejo ljudi, ampak naložil je tudi zvezdam nebeškim, naj bodo na službo ljudem. Pričo tega imamo v današnjem sv. evangeliju. Ena izmed tistih krasnih, na nebu sevajočih zvezd je kazala trem modrim pot z jutrove dežele v Betlehem. Nebeška ta zvezda, kakor terdi sveto evangelije, šla je pred njimi, da je prišla in obstala, kjer je bilo novorojeno dete. O srečni popotniki, že ste dosegli, česar ste želeli! Že ste našli tistega, ktereга ste skerbno iskali. Našli ste ljubljenca svojemu sercu, našli tistega gospoda in kralja, čegar zvezdo ste bili ugledali na jutrovem. Ali stojte, morda ste se goljufali! Ali je to vaš gospod in kralj, ktereга ste željno iskali? Ali to siromašno dete v jaslih ležeče? Ali to je vaš gospod in kralj? Zakaj se uklanjate temu slabotnemu in siromašnemu detetu? Zakaj klečite pred njim, zakaj odpirate svoje zaklade in ga obsipate z darovi? Saj dosedaj niste še videli čudeža, ktereга bi bil storil; do sedaj ga še niste videli hoditi po morju, ozdravljati bolnike, oživljati mertve, pa se mu vendar že poklanjate in obsipate ga z darovi kot svojega mogočnega kralja in včlovečenega Boga. Kolika je to vera! Veliko vero je imel razbojnik, ki je umirajočega Jezusa na križu spoznal za svojega Zveličarja: ali vera teh modrih iz jutrovega, ki so dete v jaslih ležeče spoznali za včlovečenega sina Božjega, ponižno se mu poklonili in bogato ga obdarovali, vera njihova ni bila manjša, temuč bila je veliko večja.

Predragi bratje in sestre v Kristusu! vi ne vidite več Jezusa v jaslih, ne vidite ga na rokah prečiste device matere Marije, ampak vidite ga na oltarju v rokah mašnikovih, ko daruje presveti dar, dar sv. maše. Vam, kristijanje dragi, ne sveti krasna zvezda nebeška, ktera bi vam pot kazala k njemu, ampak vam sveti sveta

vera, in ona vas zagotavlja popolnoma, da je na oltarju pri svetej maši v podobi kruha in vina pričujoč vaš Jezus Kristus, vaš Bog, Odrešenik. Tu ga morete videti z očmi svete vere, kakor so ga bili videli sveti trije kralji z očmi svojega telesa. Kaj pa dela on tu na oltarju? Čemu je tu? Vidite, pri njegovem porodu so odperli sveti trije kralji svoje blagajnice in obdarovali ga z darovi; ali tu na oltarju pa Jezus sam odpira svojo blagajnico, ter nam kaže in deli svoje darove. Vse to bode te natančnije razvideli iz danšnjega mojega govora; govoril bom o daritvi Jezusovej na oltarju. Razložiti vam hočem, da je

daritev svete maše, daritev neizmerne vrednosti.

In sicer:

1. Zavoljo Njega, ki se v njej daruje.
2. Zavoljo milosti, ki se v njej delijo.

Bog, ki si govoril nekaj v gorečem germu, in ki si tudi z danšnjo zvezdo govoril sercu svetih treh kraljev: blagovoli govoriti tudi na slabe usta moje, da spozná svet, da je neizmerne vrednosti nekervava daritev tvojega Sina!

I. del.

Pravici božjej je zadostila kervava daritev, ktero je Sin božji izveršil na lesu svetega križa; ta daritev nas je odkupila in pomirila z Bogom. To je milost tolika, da si večje ne moremo misliti. Milost božja je neizmerna. Da se moremo vedno živo spominjati te kervave daritve, da si moremo prisvojevati milost, ki nam jih je bila pridobila ta kervava daritev, zato je ustanovil naš Gospod in Zveličar nekervavo daritev pri zadnji večerji. V podobi kruha in vina je pričujoč za nas s svojim telesom in s kervijo, kot Bog in človek, in naročil je svojim apostelnom, naj to daritev ponavljajo do konca sveta, rekoč: „To delajte v moj spomin.“ (Luk. 22, 19.)

O izvoljeni učenci Jezusovi, veliko, zelo veliko vam je zapupal Jezus! V mojem imenu bote izganjali hudiče, rekel vam je Jezus. To je bilo veliko, pa vendar ne toliko, kolikor to, ko vam je rekel: „To storite v moj spomin!“ Prijemali bote kače z rokami, in če popijete kaj strupenega ne bode vam škodovalo. Tudi to je bilo veliko, pa vendar ne toliko, kolikor to, ko vam je rekel: „To storite v moj spomin!“ Pokladali bote roke na bolnike, in ozdraveli bodo. Tudi to je bilo veliko, pa vendar ne toliko, kolikor to, ko vam je rekel: „To storite v moj spomin.“ „Prejmite svetega duha, katerim bote odpustili grehe, odpuščeni jim bodo, in katerim jih bote zaderžali, zaderžani jim bodo.“ To je bilo že več, veliko

več; pa vendar ne toliko, kolikor to, ko vam je rekel: „To storite v moj spomin“. O kako vzvišena je ta oblast za grošne roke človeške! Kolika čest se je s tim podelila ljudem! „Kar ni dano bilo angeljem, piše sveti Avguštin, to bilo je izročeno ljudem Tej oblasti se čudijo nebesa, zavzema se zemlja, in trese se pekel.“ Tako je, ljubi moji, preslavna je ta oblast! Mili moji učenci, tako je govoril Sin božji, sedaj sem spremenil kruh in vino v svoje telo in svojo kri, obedvoje darujem Bogu, svojemu Očetu za vas in za grehe vsega sveta, ter hočem, da tudi vi delate to v moj spomin do konca sveta. Pooblaščujem vas, da mene dan na dan po vsem svetu darujete mojemu Očetu nebeškemu. To namreč pomenjajo besede: „To storite v moj spomin!“

Pa, vprašuje morda kdo: Kaj ni bila za grehe naše dovolj tista kervava daritev, ktero je daroval Sin božji na lesu svetega križa? Bila je dovolj. Ali Jezus, pravi kraljevi prerok, Jezus ima biti duhovnik na veke, večni duhovnik po redu Melhizedekovem. — Ali ni bila dovolj, — tako morda vpraša kdo drug, — ali ni bila dovolj edina una daritev, ktero je doprinesel Jezus na gori Kalvariji? Bila je dovolj, odgovarja prerok Malahija; ali razen kervave te daritve ima biti še druga daritev, daritev čista in nekervava, ki se imá darovati na vsakem kraju in vse čase, da si moreš ti človek po nekervavej tej daritvi pridobivljati in prisvojevati zasluge kervave daritve na križu. Tako se je spolnilo, bratje mili, kar so prerokovali preroki. Spolnilo se je prerokovanje Davidovo, spolnilo prerokovanje Malahijevo; zakaj to je tista daritev, po kateri nam deli Sin božji milost in zasluge svoje kervave daritve; in zato piše sv. Gregor Damaščan: „To je tista čista in nekervava daritev, o kateri je po Malahiju prerokoval Gospod, da se bode darovala od vzhoda pa do zahoda solnčnega.“ (Lib. 4. fid. orth. 14.)

O usmiljeni Bog, koliko blago si nam daroval, kdo naj ga vredno ceni in štima. Jezus, večlovečeni Sin božji, on se tu daruje. Tisti gospod, pred katerim se zavzemajo angelji v nebesih, kteremu se zveličani duhovi ponižno uklanjajo, in hvalo pojó, ravno tisti se daruje tu. Tisti Gospod, ki sedí ob desnici svojega Očeta, ki vlada in gospoduje tako v nebesih, kakor na zemlji, kteremu je dana vsa oblast, in čegar gospodstvu so podveržene vse stvari, ravno tisti se daruje za nas. Tisti Gospod, ki šteje zvezde in daje jim imena, ki zapoveduje gromu in vetru, ki hodi po oblakih, kterega so polne nebesa in zemlja, ravno tisti se daruje tu. Tisti Gospod, ki je z eno besedo vstvaril svet, ki prebiva v nepristopnej svitlobi, ravno tisti se daruje tu. Kakor je tamkej, na gori Kalvariji, dal za nas svoje telo in svojo kri, ravno tako se tudi tu daruje za nas s telesom in s kervijo Bogu, Očetu svojemu, ter nima tu nikakega razločka, razen tega, da se je tamkej daroval vidno, tu pa nevidno; tam osebno, tu pa po mašnikovih rokah; tam z bolečinami in s terpljenjem, tu pa brez bolečin; tam kervavo, tu pa nekervavo.

O čudite se temu, kakor se temu čudijo angelji v nebesih, in spoznajte, da nič ne more biti svetejšega, nič drajšega, kakor je presveta ta daritev!

Kedar koli, bratje mili, pogledam na sveto to mesto, kjer se daruje presveta ta dar, vselej se spominjam besed svetega Janeza Zlatoustnika, ki piše: „Modri so se poklonili presvetemu temu telesu takrat, ko je v jasliah ležalo v hlevu. Ti možje iz tujega so se odpravili na daljni pot, in ko so dospeli do cilja in konca poklonili so se mu ponižno, s strahom in grozo. Ali ti ga ne vidiš v jasliah, ampak na oltarju, ne v naročju ženskem, ampak v rokah mašnikovih, pod perotami svetega Duha. Sveti strah naj nam prevzame serce, da bi ga čestili še mnogo bolje, kakor uni tujci.“ (Hom. 24. in epist. 1. ad Cor.) Tako piše sveti Janez Zlatoustnik. O zveličalni opomin! O da bi ravnali po njem vsi kristijanje! O da bi tudi nas prevzel sveti strah, kedar koli se daruje presveta ta dar, kedar je Jezus na oltarju! O da bi tudi mi njega, na oltarju pričujočega, tako hvalili in čestili, kakor ga je čestilo troje današnjih modrih iz jutrove dežele! In gotovo bi on tudi nam odperl svojo blagajnico, in dotekale bi nam iz te neprecenljive daritve velike milosti, in da je prav zato daritev svete maše neizmerne vrednosti, o tem se bodemo, ako Bog dá, sedaj prepričali v drugem delu.

II. del.

S smertjo svojo na križu nas je Jezus pomiril z Bogom, svojim Očetom, zadobil nam je odpuščenje grehov in kazen, opravičil nas, ter odperl vrata nebeške. S smertjo svojo nam je zadobil vse milosti, katerih nam je treba. Smert njegova nam je postala močen studenec največih milosti in darov. Pa glej, studenec teh milost ni vsehnil še do sedaj ne, in tudi ne bode; on napaja naše duše, napaja je pri sveti maši, v ktorej se nam delé obilno in bogato sadovi in zasluge smerti Gospodove. To nas, dragi moji, uči beseda Božja, to nas uči sveta cerkev, to nas učé vsi sveti očetje. Poslušajmo samo, kar uči o tem sveti Tomaž Akvinčan: „Nekervava daritev svete maše donaša nam tiste milosti in tisto zveličanje, kakor ga je bila prinesla vsemu človeškemu rodu kervava daritev na križu.“ (In cap. 6. de Isai lect. 6.)

Ali ni tedaj daritev svete maše največe in najdraže blago med vsemi darovi in milostmi, kar jih je večna ljubezen, Jezus naš, izročil svojej cerkvi? Ravno tisto žlahtno in presveto steblo, katero nam je cvetelo na križu in blagovit sad obrodilo, cvete nam na oltarju ter rodi še tudi sedaj. Tam si se daroval za nas, Jezus, gospod naš; ravno to delaš tudi tu! Tam si nas sprijaznil z Očetom svojim; to isto delaš tudi tu. Tam si nam zadobil odpuščenje grehov in kazen; ravno to delaš tudi tu. Tam si nas opravičil in posvetil, o Gospod, ravno to delaš tudi tu. Tam si zadobil ljudem

zveličanje in večno življenje; ravno to delaš tudi tu. S svojo smertjo si nam odperl zaklad večnega usmiljenja; in tu po nekervavej tej daritvi postajamo deležniki tistega usmiljenja. O sveti in neprecenjani dar svete maše, ti si večen dokaz ljubezni Jezusa Kristusa! Ti si najdražše blago te zemlje; ti si studenec, iz kterega izvirajo največe milosti in darovi!

Glej duša kerščanska, tu imaš vse, kar te v resnici more osrečiti. Če želiš obhajati spomin britkih Jezusovih bolečin, — sveta maša je vedni spomin njegove smerti. Če želiš se vdeležiti neskončnih zaslug, ktere ti je Zveličar tvoj pridobil na križu, če se želiš vdeležiti tako, kakor da si tam osebno z materjo Marijo stala pod križem na oltarju, — to zamoreš s sveto mašo. Če želiš Boga vredno hvaliti in čestiti, — z nobeno rečjo ne moreš bolje ga hvaliti in čestiti, kot z daritvijo svete maše. Če želiš vredno zahvaliti Boga za prejete dobrote, — s sveto mašo moreš to najbolj storiti. Če želiš izprositi si od Boga potrebnih darov in milost, milost duši in telesu, milost svojim ljubim in dragim, — svojej ženi, svojim otrokom, svojim prijateljem, — glej, tu na oltarju ti je najboljši pripomoček za to. In če te mučijo grehi tvoji, če te plaši in straši misel na sodbo Božjo: ah priteci k temu studencu večnega usmiljenja! Tu ti je posrednik, ki te zagovarja pred svojim Očetom. Glas njegov se vzdiga z oltarja navzgor in predira v nebesa. Oče, tako kliče večni ta duhovnik po redu Melhizedekovem, Oče, odpusti grešnikom, odpusti meni za ljubo! Res je, veliki so grehi njihovi, ali usmili se jih zavoljo svojega Sina! Tako, bratje, kliče z oltarja presveta kri Jezusova k prestolu nebeškega Očeta; in Oče odpušča grešnikom na Sinovo prošnjo. In kako ne bi odpuščal, da grehe zgrevamo, jih se spovemo in se pobeljšamo. Zavoljo Abrahama in deseterice pravičnih je hotel odpustiti Sodomi; in kako ne bi odpustil nam zavoljo Sina svojega? On gotovo odpušča, ter izliva na nas milost in blagoslov svoj nebeški? Ali kaj pravim, na nas? Samo na nas? Samo na nas žive? S presveto to daritvijo se izliva milost Božja tudi na mertve. Ti, sveti oče Jefrem, povej nam, zakaj si tako živo prosil svoje prijatelje, da naj molijo in darujejo dar presvete maše za tvojo dušo, kedar se ti loči od telesa? Ti si bil prepričan skoz in skoz, da je koristna taka daritev dušam, ki so se preselile od todi. Ah, joj in prejoj vam, duše premile, ki ste se sicer v milosti Božjej preselile od todi v večnost, ali zavoljo manjših grehov še vendar niste puščene, da uživata rajsko veselje, joj vam, ako bi ne bilo daritve presvete maše! Res vam pomagamo iz vic z molitvami, miloščinjo in drugimi dobrimi deli; ali to vse ne bi vam koristilo toliko, in pomoglo vam tako berzo, ako bi ne bilo te presvete daritve. Res se naše prošnje in molitve dvigajo pred prestolj božji, in nagibajo na milost Boga; ali tiste prošnje, s kterimi prosi za nas Sin njegov; one puhté naravnost k očinskemu sercu, ter nam koj izprosijo

pomoči. Oče jih čuje, — čuje prošnje svojega Sina, in kliče po prostorih rajskih: „Usmiljenje, milost!“ Tako prijatelji preljubi, moč in blagoslov svete maše sega tje prek groba, tje v večnost. In zato sodite sami, ali niso neizmerne tiste milosti, ktere izvirajo iz nje, in ali ni res daritev sv. maše daritev neizmerne vrednosti?

Sklep.

V Jezusu zbrani, jaz vem, da poterdujete, kar sem vam bil povedal. In zato recite, kaj ne, da moramo več ko več ceniti predrago to daritev? Ali žalibog, mi ne cenimo drage te daritve tako, kakor bi jo imeli ceniti. Presveta ta daritev se daruje dan na dan; in mi nehvaležni odrešenci Jezusovi ne dohajamo k Jezusu, ki se tu za nas daruje. Lehko bi vsak dan se poklanjali Jezusu gospodu pri svetej maši, kakor današnji sveti trije kralji, ali žalibog, mi ne storimo tega! Nam ni treba daleč popotovati, kakor so potovali modri iz jutrovega; nam ni treba potovati prek berd in dolin, prek jezer in rek, mi imamo blizo sebe Zveličarja svojega; pa vendar, — ah razjočite se umerle oči, — mi vendar ne hodimo k Jezusu, gospodu svojemu. O spominjajmo se njegove ljubezni, in naj nas ona podžgé, da bodemo bolj marljivi in pobožni. Iščimo Jezusa gospoda, kakor so ga iskali sveti trije kralji; dohajajmo pogosto sem k njegovim oltarnim jaslicam, odprimo svoje blagajnice, in darujmo mu. Mesto zlata dajmo mu ljubezen, mesto kadila — molitev, mesto mire — živo, terdno vero, in bogaboječe življenje. In potem bo tudi on odperl svojo blagajnico, in po nekervavej daritvi nas bo storil deležnike prebritke svoje smerti, izlil bo na nas svojo milost in svoj blagoslov, in po smerti nam bo dal večno življenje! Amen.

Pridiga za I. nedeljo po razglasenju Gospodovem.

„Jezus je rasel v modrosti in starosti, in milosti pri Bogu in pri ljudeh.“
Luk. 2, 52.

Vvod.

Dobri in pridni otroci so največe in najslajše veselje svojim starišem. Nič na svetu se ne more primerjati temu veselju. Povejte nam sami, vi očetlje in matere, ali se ne veselite, če imate okrog sebe dobre in ubogljive otroke? Ali more vam biti kaj draže,

kaj ljubše, kot imeti otroke, ki vas lepo in hitro ubogajo, imeti otroke, ki vas spoštujejo in ljubijo? Ali more vam biti kaj ljubše, kakor imeti otroke, od katerih se za gotovo morete nadjati, da se vas bodo hvaležni spominjali, za vas serčno Boga prosili tudi takrat, ko vam bodo kosti počivale v hladnem grobu? Povejte nam, ali niso bogoljubni in ubogljivi otroci prava krona, čest, podpora, radost in veselje svojim starišem? To mi bodete gotovo poterdili, namreč, da so dobri otroci velik dar Božji, ktereга se starši morejo in imajo veseliti.

Ali oh, ali so vsi stariši tako srečni? Ali morejo vsi stariši se veseliti svojih otrok? Žalibog! mnogo jih je starišev, katerim otroci ne delajo veselja in časti, ampak silno britkost in černo žalost. Tudi dan danes je mnogo starišev, ki tožijo, kot David, o sinovih svojih Absolonih; tudi dan danes se godi mnogim starišem kakor starčeku Heliju; tudi dan danes padajo mnogi roditelji po svojih otrokih v zaničevanje in sramoto. Ah! kako mora marsikteri oče in marsiktera mati tožiti zastran svojih otrok, kakor je tožil prerok Izaija zastran sinov Izraelskih: „Otroke sem zredil in povišal, oni pa so me zaničevali.“ (Izai. 1, 2.) — Od kod pa to, bratje mili, da eni stariši imajo dobre in ubogljive, drugi pa hudobne in nepokorne otroke? — Ne terdim, da so si vselej stariši sami krivi, da so otroci hudobni in razuzdani. Ah! pogostokrat imajo tudi najboljši stariši hudobne in slabe otroke. Ali tudi to véma za gotovo, da otroci brez kerščanske izreje ne morejo odrasti na veselje in čest svojim starišem.

Kaj tedaj naj storijo stariši, da doživijo veselja in česti od svojih otrok?

To vam hočem razložiti po danešnjem sv. evangeliju. Prepričati se hočemo, da stariši, če hočejo veselja in česti doživeti od svojih otrok, morajo,

1. skerbeti, da si jih odrodijo v strahu Božjem; in

2. skerbeti, da jih storijo srečne telesno in časno.

Preljubi stariši! ali more kak nauk biti za vas bolj imeniten in zanimiv, kakor je ta? Dobri ali hudobni otroci, vaše veselje ali žalost, — oboje zavisí od tega. In zato menim, da mi ni potreba opominjati vas, da zvesto poslušate danešnji govor, ktereга hočem govoriti v imenu Gospodovem.

I. del.

Očetje! matere! če želite, da vam bodo otroci dobri, če želite, da na njih doživite veselja in česti: skerbite vi najprej za njih

dušo; skerbite, da se jim razbistri razum in ožlahтни serce; skerbite, da jih odredite v strahu Božjem. Za to pa skerbite, če si prizadevate,

1. da vam otroci slišijo veliko dobrega. Niti je bilo kedaj, niti bode še kedaj boljšega deteta, kakor je bil deček Jezus. O njem pravi danešnje sv. evangelije, da je rasel v modrosti in starosti, in milosti pri Bogu in pri ljudeh; o njem nam pripoveduje, kako so ga bogoljubni stariši, ko je bil star dvanajst let, peljali sebo v Jeruzalem na velikonočni praznik, in kako je ostalo dete v Jeruzalemu, Marija mati njegova, in Jožef rednik njegov pa nista opazila tega. In kje sta našla čez tri dni svojega božjega sinčeka? Ali ga nista našla v cerkvi med učeniki, kjer jih je čversto poslušal? — Stariši, glejte izgled; tu vidite, kaj imate storiti, da vam otroci odrastejo v strahu Božjem. Zveličanske nauke naj poslušajo otroci, da napredujejo kot deček Jezus v modrosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh, in da vam bodo na čest in veselje. Pridobite otrokom premoženja, bogastva, kolikor vam drago! nakupičite jim zlata, srebra in dragega kamenja polne skrinje, ako pa ne skerbite, da jih odgojite v strahu Božjem, gotovo od njih ne pričakate nobenega veselja in nobene česti. Nek modri pogan je dejal pri nekej priložnosti s solznimi očmi: „Želel bi si, da morem iz visokega stolpa na vse gerlo zaklicati, da bi me slišal celi svet: Ljudje, kaj delate? Za to, da otrokom pridobite blaga, zgubljate ves čas, za duhovno naobraženje pa zelo malo skerbite. Vi delate tako, kakor da vam je na tem več ležeče, da otrokom zapustite mnogo blaga, kakor da bi skerbili, da so dobri in pošteni.“ Glejte, premili očetje in matere, tako je mislil nek ajd, in jaz dodajam: Če daste otroke naučiti se vseh znanosti tega sveta, pa če jih ne naučite strahu Božjega, ako jih ne naučite poznati Boga in njegove svete postave, vendar vkljub vsemu temu ne bodele doživeli nobenega veselja nad otroci. Oh! razjokajte se unerljive oči nad stariši, ki svojih otrok vse drugo prej učé, kakor pa poznati Boga. Razjokajte se tudi angelji v nebesih nad stariši, ki svoje otroke prej učé poklone narejati, kakor pa na kolenih klečati; ki jih prej učé plesati, kakor roke k molitvi sklepati; ki jih prej učé imenovati vse druge stvari, kakor imenovati sveto imé Božje in presladko imé svojega Zveličarja! Na neobdelanem polju raste samo kokalj, plevel in koprivje. In kdor sadi ternje in koprivje, ali bo bral grozdje in smokve? Nikdar in nikoli ne! Zato tedaj, očetje in matere, zastonj se nadjate od svojih otrok, da vas bodo spoštovali in ljubili, da vas bodo ubogali, zastonj pravim, ako jih ne naučite bati se Boga in njega ljubiti, spoštovati Boga in njega poslušati. Gorjé vam in vašim otrokom, ako jih ne naučite pota in postav Gospodovih! Dete je kot mlado in vitko steblice; ono se dá pripogniti in skloniti na vse dobro. Ali, kedar odraste, težko je ravnati ga po svojej volji. Zato pravi modri Sirah: „Imaš sinove?

uči jih, in pripogaj jih z mladega.“ (Sir. 7, 25.) Zgodaj vam je tedaj treba, preljubi stariši, da k ljubezni Božjej vžgete serca svojih otrok; zgodaj jih naučite poznati gospod Boga, in njega se bati; zgodaj vam je treba reči svojim otrokom, kar je rekel stari Tobija svojemu sinu: „Moj sin, poslušaj besede mojih ust, in vtisni jih terdno v svoje serce. Vse dni svojega življenja imej Boga v spominu; in varuj se, da kedaj v greh ne privoliš, in da v nemar ne puščaš zapoved Gospoda, našega Boga.“ (Tob. 4.) Tako, očetje in matere, je treba, da tudi vi rečete svojim otrokom. In da se jim zbistri razum, skerbite, da mnogo dobrega slišijo vaši otroci; skerbite za to, da kakor je bil Jezus najden v tempeljni in med učniki, da bodo tudi vaši otroci pogosto v cerkvi in v učilnici med tistimi, ki jim morejo dati tega, kar jim vi doma ne morete dati. Tako vam bodo otroci napredovali v modrosti in milosti, pred Bogom in pred ljudmi, tako bodete na njih doživeli veliko veselja, in posebno, če skerbite tudi zato, da vam otroci ne samo slišijo,

2. ampak tudi vidijo veliko dobrega. Zakaj sta Marija in Jožef peljala v Jeruzalem na velikonočni praznik sebi izročeno dete? Ali ga nista zato peljala, da tam vidi veliko dobrega? Tam so se shajali bogoljubni služabniki Božji od vseh strani Judovske in sosednih dežel, tam se je lepo in slovesno obhajala služba Božja, tam je bilo veliko podložnih ljudi; in vse to je imel videti dete Jezus. Tako skerbite tudi vi, stariši; da otroci vidijo veliko dobrega. Skerbite zato, da jim od vseh strani sveti luč dobrih del; posebno pa jim sami dajajte dobre izgleda. Gorjé vam in vašim otrokom, kličem spet, če se vaše življenje ne bode vjemalo z vašim naukom! Ako sami ne bodete delali tega, kar učite otroke, govorili bodete zastonj, in beseda vaša bode padala na terdo skalo. Ne nadjaj se, mati, da ti bode hči delavna, če tebe vidi, kako postopaš od jutra do večera. Ne nadjaj se, da bode hči dobra gospodinja, če si ti sama maloprida. Ne misli, da ti hči ne bode priljubila si lišpa in posvetne lepote, če jo sama ljubiš. In kaj pa ti oče! Mar meniš, da ti bode sin miroljuben, tih in pameten, ako vidi, kako ti celi božji dan razsajaš, vpiješ, kolneš in divjaš? Ali mar meniš, da bode lepo Bogu služil, če vidi, da ti nikdar ne moliš, niti kedar vstaneš, niti kedar ležeš? Ali mar meniš, da ti bode sin rad hodil v cerkev, če vidi, da ti nič ne maraš za službo Božjo? Ali mar meniš, da bode on pogosto prejemal svete zakramente, da ga bodeš pogosto videl pri spovednici in pri mizi Božjej? Oj, ne bodeš videl ga, niti se bode on hotel spovedati in obhajati, če ti sam vse to zanemarjaš. Ni mogoče ne, da bi bili otroci dobri in pobožni, ako vidijo, da so stariši hudobni in grešni, merzli in nemarni. Naj hudobni starši svojim otrokom govoré, kar jim je drago, naj jih opominjajo, svaré, vse zastonj; kajti otroci bolje verujejo temu, kar gledajo, kakor temu, kar čujejo. Ne čudite se torej, hudobni očetje in matere, ako vam

otroci niso na čest in ponos, na radost in veselje, ampak na zasmehovanje in sramoto, na britkost in žalost. Ne čudite se temu, ako vam zavoljo hudobnih otrok hoče serce od žalosti počiti, ako vam britke solze prisilijo v oči vaši hudobni sinovi in hčere. Ne čudite se, ako so vam otroci kot ternje v očéh. Oj! nikdar jim niste boljšega izgleda dajali; kar sedaj delajo, to so poprej videli vas delati. Ako tedaj preljubi stariši hočete veselje imeti nad svojimi otroci, ako hočete, da vam otroci napredujejo v modrosti in milosti pred Bogom in pred ljudmi, dajajte jim vi sami dober izgled; skerbite za to, da jim vedno sveti luč vaših dobrih del.

Ali pazite tudi na to, da tudi na drugih ljudeh ne vidijo ničesa hudobnega in gerdega. Oj! kako marsikteri otrok hodi na hudobne in pogubljive kraje, kjer ne vidi nič dobrega, kjer se pokvari, ter zgubi svojo nedolžnost, — pa nihče ga ne svari, nihče ne brani! Za Božjo voljo! glejte na otroke s pazljivim očesom. Ali ne veste, kako skerbno in pazljivo sta Jožef in Marija iskala božjega deteta Jezusa, ko sta ga bila pogrešala? Vi pa, očetje in matere, vi po celi dan morda ne poprašate za svoje dete. Vi morda tudi ne branite svojim otrokom, če se celi dan in celo noč klatijo okrog. Nesrečni stariši! vi morda mirno in sladko spavate, ko vam sin, ko vam hči — — — ah raje molčim, nočem govoriti. Ali to samo pravim, da vam morda sedaj razpuščeni sin in razuzdana hči čez kaj let pripravi zasmehovanja, sramote in žalosti; da se bote za lase poprijemali. Skerbite, mili stariši, skerbite za to, da nič hudega ne gledajo vaši otroci. Čuvajte jih od vsake hude priložnosti, zabranite jim slabe društva, in gotovo ne bodejo zastonj vaši nauki in opomini; otroci bodo obstali v strahu Božjem, in ohranili si bodo duše nedolžne in bogoljubne. Tako vam bodo otroci napredovali v modrosti in milosti pred Bogom in pred ljudmi, in odrastli vam bodo na veliko čest in veselje. Da bode pa vaše veselje popolno, skerbite svojim otrokom, tudi za telesno in časno srečo. —

II. del.

Preljubi stariši! ako skerbite tudi za to, da se otrokom zbistri razum in požlahtni serce, in ako skerbite, da jim bo svetila luč dobrih izgledov: tedaj se morete nadjati, da vam bodo otroci dobri in pametni, in morete se od njih obilo veselja nadjati. Ali vaše veselje ne bi bilo popolno in doveršeno, ako bi morali videti, kako vam dobri in ljubi otroci očitno venejo in vsahnevajo, ali pa kako morajo prezgodaj iti v hladni grob. Ne bi bilo, pravim, popolno in doveršeno vaše veselje, ako bi videli, kako vaši dobri in ljubi otroci morajo prenašati pomanjkanje in siromaštvo, kako jih tiščé vsakoverstne nadloge in težave. Zatoraj, ako želite doživeti popol-

nega veselja nad svojimi otroci, skerbite tudi zato, da jim telo bode lepo in zdravo.

1. Skerbite najprej za zdravje svojim otroke. Kako je to žalostno za stariše, kedar vidijo, kako jim otroci venejo in vsahnevajo, in očitvidno ginejo. Oj, kako je žalostno to gledati ljubeznjivim starišem! Kako takrat žalujejo in grenke solze lijejo, kedar se jim ljubo dete, ki bi jim imelo biti podpora na stare dni, od prezgodne smerti ugrabljeno, vleže v hladni grob! Ti, stari patrijarh Jakob, povej nam, kako ti je bilo pri sercu, ko ti je došel glas, da ti je ljubega sina raztergala divja zver? Ah, ali je bilo kako tolažilo za-te kje? Ti se z ničemur nisi mogel utolažiti in razveseliti, ampak si žaloval in zdihoval: „Žalosten pojdem k svojemu sinu pod zemljo.“ (I. Mojz. 37, 35.) Ravno tako tudi sedaj objokujejo starši svoje ljube in drage otroke. Ubogi stariši, ne čudim se vašim britkim solzam, ker vas mine veselje, katero ste si obetali, propade vam podpora za stare dni, zgine vam sladko upanje milega razgovora. Našli ste v sercu sladko upanje, da vam bodo otroci s hvaležno roko oči zatisnili; ali, gorjé in žalost prečerna! to poslednjo ljubezen ste morali vi storiti njim.

Res je, da sam Bog deli življenje in zdravje. Ali si pa ne more človek vmanjšati teh od Boga podeljenih darov? Ali ne more si zdravje pokvariti in življenje prikrajšati? Ali ne morejo kedaj pa kedaj stariši sami biti krivi boleznim in prezgodne smerti svojih otrok? Res je, pogostokrat in brez njih krivice obolé otroci in umerjé; ali žalibog, kedaj pa tudi po njihovej krivici. Koliko otrok je obolelo in onemoglo, ker se jim je nalagalo pretežkega, in njih moči neprimerne dela! Koliko otrok je zgubilo zdravje zavoljo tega, ker so se premehko izrejali! Koliko otrok se je prezgodaj spravilo v grob zavoljo tega, ker se jim je dajalo preveč jesti in piti! Oj, očetje in matere! vi pogostokrat sami sejete bolezen v telo. Ali je tedaj čuda, če vam dete povene prej, nego se razvije in razcveté? Ali je čuda, ako mesto zdravih, krepkih in za vsako delo sposobnih otrok imate okoli sebe slabotne, keržljave in vele otroke, ki komaj nosijo svoje bolne telo? Skerb in žalost vam tergate serce, kedar jih pogledate, radi bi jim pomogli, ko bi bilo mogoče, ali žalibog, ne morete, kajti že se je vanje zaplodil kal prezgodnje smerti, ne more se jim pomagati. Zato tedaj, stariši preljubi, če želite popolnega veselja doživeti nad svojimi otroci, skerbite jim tudi za zdravje, skerbite, da vam, kot deček Jezus, napredujejo v starosti. Njegovemu življenju je pretila smert, ker je bil Herod sklenil umoriti ga. Ali to mu ni šlo od rok; kajti Jožef in Marija sta mu skerbela za življenje, pobegnili po Božjem opominu z detetom svojim v daljno deželo. Vašim otrokom ne preti Herodov meč; vam ni treba z otroci bežati v Egipt, vi jim morete po volji Božjej ohraniti življenje in zdravje, ako jim dajete prosto, zdravo in njihovej nježnej starosti primerno jed in hrano,

ako jim skerbite za čedno pranje in obleko in zdrav zrak, ako jih učite zmerno živeti ter jih vadite primerne delo. S kratka! ako otroke čuvate od vsega, kar kvari zdravje in krajša življenje, ako si prizadevate na to, da se jim telo uterdi: tedaj se, stariši preljubi, morete nadjati, da vam srečno odrastejo, in da nad njimi doživite obilno veselja. Na dalje

2. glejte tudi, da otroke preskerbite, da jim pripomorate h kruhu ali k službi. Kaj dobička donaša drevo, ki nikakega sadu ne rodi? Ravno tako tudi dete, ako se ne prime nobenega posla ali rokodelstva, ne bode na korist niti vam, niti drugim ljudem. Dete, ki se ne nauči poštenega dela in tako si služiti kruha, ki gubi in v lenosti živi svoje življenje, lahko se loti tatvine, potem pa je na žalost in sramoto svojim starišem. — In kaj naj rečem o onih stariših, ki zaigrajo, zapijó in zapravijo premoženje, s katerim bi mogli preskerbljevati otroke, ter h kruhu jim pomagati. Oh, siromašni otroci, vredni ste pomilovanja! In takih malovrednih starišev je mnogo dan danešnji. Ali nimamo dovolj takih žalostnih izgledov, da lahkoživi in lehkomišelnih stariši vse svoje premoženje potrosijo za nepotrebno in preobilno pohištvo, za prebogato in prelepo obleko, za gostije in druge veselice, ter po smerti nič drugoga ne zapuščajo svojim otrokom, kot beraško palico. Sv. pismo veli: „Otroci niso dolžni za stariše zakladov nabirati, ampak stariši za otroke.“ (II. Kor. 12, 14.) To je krasen opomin! Ali sv. Pavel, mnogo je takih starišev, ki tega ne spolnujejo; mnogo je takih, ktere zastonj opominjaš! Poglejte samo, kako živi mnogo starišev. Vse, kar imajo, vse to poženó po gerlu. Marsikteri oče zapije v kerémi, zaigrá in zapravi toliko, da bi si s tim mogel preskerbeti sina. Marsiktera mati potrati za svoj lišp, za sladčice in druge vsakoverstne nepotrebne reči toliko, da bi s tim mogla omožiti svojo hčer. O, ali morejo otroci, ko se zavedejo pameti, ali morejo spoštovati in ljubiti takega očeta in tako mater? Ali morejo spoštovati in ljubiti takega stariše, ki so jih sicer porodili, ali s svojo krivico po smerti zapustili v siromaštvu in goloti? Oj, vi lehkomišelnih stariši, vi bi radi, to vem, doživeli veselje nad svojimi otroci; ali ne bodete ga doživeli! Vas se bodo vaši otroci bitko in nevoljno spominjali, in če vas tudi ne bodo preklinjali, gotovo vas ne bodo blagoslovljali.

Zato, stariši kerščanski, premili očetje in matere, ako želite doživeti ljubezni, hvaležnosti in veselja od svojih otrok, tedaj vi dobro gospodarite z blagom in imetkom, kterege vam je Bog izročil. Vi niste gospodarji svojega premoženja, ne smete potrošati ga in potratjati, kakor se vam dopada, ne smete obračati ga, kakor se vam zljubi; kajti gospod Bog vam je le posodil ga in izročil, da ga dobro rabite na korist sebi in na korist svojim otrokom. Nekdaj je očevina, to je dedščina po očetu, bila sveta stvar. Kar je dobil sin po očetu, bila mu je sveta dolžnost, da je to zopet

zapustil svojim otrokom. Kralj Ahab je hotel kupiti vinograd od Nabota. Pa kaj je storil Nabot? On je prosil kralja, rekoč: „Gospod mi bodi milostljiv, da ti ne dam dedščine svojih očetov,“ (III. Kralj. 21, 3.) ter je raje zameril se kralju in Jezabeli njegovej ženi, tudi raje smert preterpel, kakor da bi bil prodal očevino, in da bi bil zapravil jo otrokom. Tako tudi vi, preljubi stariši, ohranite očevino, in ako vam je mogoče, k temu še kaj prigospodarite. — Ali siromašni stariši, ki nič nimate, kaj hočete pa vi zapustiti svojim otrokom? Vi jim ne morete zapustiti nobenega blaga, nobenega bogastva, vi malo sami, verlo malo morete dati svojim otrokom; ali tudi zato malo vam bodo hvaležni, če bodejo videli, da ste vedno na vso moč skerbeli za-nje, ker ste jih dali v nauke, da so si pridobili vsakdanjega kruha. Dovolj je, ako vidijo vaši otroci, da na vso moč za-nje skerbite, in če jim tudi le kaj malega zapustite po smerti, vendar vas bodo spoštovali in ljubili, ter blagoslovljali, kedar bodete že počivali pod černo zemljo. Le storite, kolikor premorete!

Sklep.

To so, preljubi stariši, vaše dolžnosti, ktere morate zvesto spolnovati, ako hočete, da vam bodo otroci na radost in veselje. Blagor tedaj vam, ako jih zvesto spolnujete! V starosti vas bodo dobri otroci serčno ljubili, radi bogali in postregli in tako vam povračevali ves trud, s katerim ste se za-nje trudili. Pa tudi po smerti vašej bodejo vaše grobove s solzami oblivali hvaležni sinovi in hvaležne hčerke vaše. — Vi pa, ki ne spolnujete svojih dolžnost, vi neskerbni stariši, ki nič ne skerbite za svoje otroke, vedite, da vas na tem in na unem svetu čaka kletev in prokletstvo. Ali ni vaše serce terše, kakor kamen, ker nočete skerbeti za pravo kri svojo? Ptice pod nebom skerbé za ptičke svoje, divja zver v gori ravno tako: vi pa nočete skerbeti za svoje otroke, ki so kost od kosti vaših, kri od kervi vaše! Kaj pomaga, če ste jih porodili, če pa nič ne skerbite za to, da jim bode dobro na duši in na telesu? Oče nebeški! milost tvoja naj razsvetí vse stariše, da bodo tako skerbeli za svoje otroke, kakor sta skerbela Jožef in Marija za edinorojenega tvojega Sina. Daj, da bodo vsi otroci napredovali tako, kakor je Jezus napredoval, v modrosti in starosti, in milosti pri tebi in pri ljudeh, in da bodo svojim starišem veliko veselja narejali! Amen.

Posvečenje

dveh stranskih oltarjev pri Devici Mariji v Polji.

(Zadnje nedeljo p. B. 1869 gov. J. A.)

Oltar našega serca.

„Slecite starega človeka z njegovimi deli
in oblecite novega.“ Kol. 3, 9.

V v o d.

Česar je polno serce, od tega usta govoré. Te besede Jezusa Kristusa smem danes na nas obračati, in po pravici! — Naše serce je danes polno veselja zato, ker smo zopet dva nova stranska oltarja posvečili in tako našo že tako lepo cerkev še bolj olepšali. In ker nam je serce tega veselja polno, spodobi se tudi in je prav, da še zdaj o popoldanskem času od tega govorimo, potem ko smo že dopoldan marsikaj iz ust našega prečastitega dekana in korarja slišali, ki so prišli oltarja posvečevat.

Dober gospodar se pozna na lepem in čednem pohištvu, po-božni in goreči kristijani pa po lepih in ozaljšanih cerkvah. In če našo farno cerkev pogledamo, spričuje nam ona očitno vašo gorečnost in fajmoštрово prizadevanje za lepo hišo Božjo. Ima zdaj naša cerkev, kar se po deželi malokrat najde, sedem lepih oltarjev in je tako tudi popolna podoba katoliške cerkve, ki ima v dušni blagor vernih kristijanov 7 zakramentov. Prav je toraj, da se danes veselimo in ta dan slovesno obhajamo; posebno veseliti se smejo tisti, ki so k olepšanju kaj pripomogli.

Zdaj je pa še drugo vprašanje: Ali je pa Bogu tudi to dopadljivo in nam zaslužno? Gotovo mu je to dopadljivo, ker je on sam v starem zakonu že Mojzesu zapovedal, naj sveti šotor, kar največ mogoče, olepša in znotraj s čistim zlatom prevleče; toraj mu gotovo tudi dopada, če kristijani notranje svojih cerkev lepšajo in ponavljajo.

Vendar pa jaz pravim, ljubi moji! če hočemo, da bo tudi to olepšanje v naše zasluženje in Bogu v čest, nam še nekaj manjka; mora nam reč še en oltar nov biti!

Kako pa to, bote prašali? Saj smo komaj dva nova naredili, zdaj pa že zopet eden. Saj ga še nikamor postaviti ne moremo. Kako nam je to razumeti?

Le malo poterpíte, kmalo vam bom povedal.

Razlaga.

Kaj lepo je in človeka povzdiga, če je cerkev zalo okinčana, če ima umetne in drage oltarje. Ali mi ne smemo pozabiti, da je Bog duh, in da nima toliko dopadenja na zunanjih rečeh, zakaj on ne gleda na osebe in darove. (Devt. 10, 17.) Njegovo najljubše stanovanje je človeško serce. Zato nas sv. Pavel opominja in pravi: „Ali ne veste, da ste tempelj Božji, in da sveti Duh v vas prebiva?“ (1. Kor. 3, 16.) — Če si je tudi neskončno modri izvolil zidane cerkve, kjer hoče imeti svoje oči in svoje ušesa in poslušati na prošnje teh, ki tu molijo, vendar mu je najljubše mesto človeško serce. Zatoraj se po pravici sme človeško serce cerkev imenovati. In kakor mora tudi v vsaki cerkvi najimenitniša reč oltar, tako mora tudi v sercu vsacega kristijana Bogu oltar postavljen biti.

Oltar v cerkvi in oltar v našem sercu pa sta si prav podobna, ali morata vsaj podobna biti. Poglejmo tedaj, kako so leseni ali kamniti oltarji po naših cerkvah narejeni in učimo se iz tega, kakšen da mora biti oltar našega serca.

1. Najimenitniša reč pri oltarji je kamnita miza, na kateri se daritev sv. maše opravlja; ta je najpoglavitniša reč in tako potrebna, da se brez nje še oltar misliti ne more. — Tudi naše serce, ljubi moji, je oltar in prav zato narejen, da na njem daritev opravljamo, da na njem darujemo. Vprašam pa, kaj moramo darovati in komu?

Kaj darovati imamo, nam Jezus sam nasproti kliče in pravi: Sin, hči, daj mi tvoje serce! Ja, naše serca moramo darovati, to se pravi, vse naše dušne in telesne moči. — Če hočete od otroka zvedeti, ali vas ima zlo rad ali ne, ga prašate: Kje me imaš rad? in če vam odgovori, da vas ima pri serčeci, ali iz serca rad, potem je to znamenje njegove največe ljubezni. Tako tudi Bog od nas tirja, da ga imamo iz serca radi, ali da mu svoje serca z vsemi njegovimi močmi darujemo. — Naš Bog je namreč ljubosumen Bog in ne terpi nobenega družega zraven sebe! on hoče sam celo naše serce posesti. S tem ravno ni rečeno, da bi človek ne smel kaj družega ljubiti, želeti, misliti in iskati, kakor samo Boga; rečeno je le s tem, da če tudi kaj družega ljubimo in želimo, se ima to le zavoljo Boga storiti in tudi le toliko, kolikor ni Božjim zapovedim nasproti. Hočemo tedaj, preljubj, da bo Bog v našem sercu prebival, moramo mu ga vsak dan darovati in reči: O Bog, tukaj ti darujem celo svoje serce z vsemi njegovimi močmi. Vse, karkoli bodem delal, mislil ali govoril, naj bo le zavoljo Tebe in le toliko, kolikor ni tvoji volji nasprot. Tebi hočem služiti, Tvojo voljo spolnovati, vse zavoljo Tebe delati, zavoljo Tebe terpeti. O Bog, Tvoj sim živ in mertev!

Komu tedaj imamo darovati? Samemu Bogu in nobenemu drugemu, zakaj on je ljubosumen Bog in ne terpi nobenega dru-

zega zraven sebe. On je že na Sinajski gori zapovedal in rekel: „Jaz sem Gospod Tvoj Bog; zraven mene nimaš ptujih Bogov imeti, tudi ne podobe rezljati in jih moliti.“ (Eks. 20.) — Pa koliko kristijanov se zoper to prvo Božjo zapoved pregreši. Namesto samemu Bogu služiti, služijo poželjenju oči, poželjenju mesa in napuhu življenja — zakaj kjer je tvoj zaklad, tam je tvoje serce. In tako se dostikrat zgodi, da je človeško serce namesto oltar živega Boga, oltar hudičev, kjer se ne daruje Bogu čisti dar svetega življenja, ampak se hudiču zažiga kadilo pregrehe in hudega poželjenja; kjer se ne moli pravi Bog, ampak kjer so na oltar postavljeni, kakor maliki naglavni grehi: napuh itd.

Kako marsikdo namesto Bogu enemu ali drugemu teh malikov svoje serce in svoje vse daruje. Marsikteri in marsiktera ima na oltarju svojega serca gerdega malika, ki se mu pravi napuh ali pa boginja prevzetnost. Vse misli na to gredo, kako bi se bahal, kako bi se bolj šopirila; zavoljo napuha, temu maliku na čest terdo dela, ne je in ne pije, ne spi in ne miruje. — Zopet drugi imajo lakomnost za svojega Boga, lep se jim zdi, ker je srebern ali zlat. Za tega delajo in se terpinčijo, temu darujejo svoje življenje. Tretji imajo za boginjo, katero častó, nečistost. Le na to jim gredó vse misli in želje, vse govorice in pogledi. Še drugi služijo požrešnosti in imajo trebuh za svojega Boga, kakor piše sveti Pavel do Filipljanov (Filip. 3, 19.), da nekteri žive, kakor sem že večkrat rekel, zdaj pa zopet z žalostjo rečem, katerih konec je pogubljenje, katerih Bog je trebuh. —

Glejte, ljubi moji, kako se marsikteri zmoti, in namesto da bi samemu Bogu svoje serce in vse svoje moči daroval, si pa postavi v svojem sercu kakega teh sedem pglavitnih malikov, in ga moli, mu kadila zažiga in vse svoje moči posvečuje. Poberi se satan, ti moraš Boga moliti in njemu samemu služiti. —

So pa še drugi, ki hočejo v svojem sercu dva oltarja imeti; eden naj bi bil posvečen Bogu, eden pa hudiču. So, ki zjutraj molijo, ki v cerkev pridejo in Bogu dar svete maše darujejo, na večer pa požrešnosti in nečistosti služijo. — To pa nikakor ne gre! Bog in hudič ne moreta oba oltarjev imeti v enem in istem sercu; kakor tudi nobeden dvema gospodoma služiti ne more. Ali se mora hudičev oltar podreti, ali pa mora Bog serce zapustiti, ker Jezus tako govori: Ne morete Bogu in mamonu služiti in sveti Pavel pravi: „Kakšna je zveza Kristusova z hudičem? Ali se mora malik iz oltarja pahniti in požgati ali pa ne more Bog v njem prebivati.“ (Sv. Boštjan in Kornelij z zlatim Bogom.)

2. Druga reč, ktera se pri vsakem oltarju dobi je podoba kake Božje peršone, matere Božje, ali kakega svetnika, ki se nad oltarjem vzdiguje. Tudi na oltarju našega serca stoji podoba, kakoršne ne najdeš na nobenem drugem oltarju. Delal je to podobo najimenitniši in najmodrejši mojster, naredil in namalal je to podobo

v naše serce sam Bog. Tako beremo v prvih Mojzesovih bukvah: „In Bog je človeka po svoji podobi vstvaril, po Božji podobi ga je vstvaril.“ (Gen. 1, 27.)

Glejte, kristijani, to je tista lepa podoba, ki stoji na oltarju našega serca, ki nas Bogu podobne dela, ki je najlepše delo našega stvarnika. Pa kako čislamo, kako varujemo to podobo? Oh, žalibog, mi jo tolikokrat pomazemo z brezštevilnimi grehi, da se madež madeža derži, mu pustimo na tej podobi prah pregrešnih navad se nabirati, da se podoba komaj še pozna. Pokončati te podobe nikoli ne moremo, ker je Bog sam pečat nanjo pritisnil, ali umažemo, pokvarimo in tergamo jo pa z vsakim grehom.

3. Na vsakem oltarju morajo biti tudi svečniki za sveče in navadno sta tudi dva ali še več stebrov. Ravno tako mora biti tudi na oltarju našega serca. Dva poglobitna stebra v njem sta: živa vera in terdno upanje; goreče sveče pa pomenjajo gorečo ljubezen. Kakor stebri celi oltar kviško deržé, da ne pade na kup, tako morajo tudi kristijana podpirati na poti proti večnosti vera in upanje, da ne omaga. Pri vsem pa mu mora svetiti goreča ljubezen, brez ktore nobeno delo Bogu dopadljivo biti ne more.

Pa poglej danes moj kristijan v svoje serce! Kakošna sta poglobitna stebra; morebiti sta se že nagnila, morebiti sta že trohnela in žugata na kup pasti. In sveče tvojega serca, kje so? ali so morebiti že pogorele, ali pa zavoljo umazanega oska goreti ne morejo.

(Konec prihodnjic.)

Pridiga za I. adventno nedeljo.

(Poznavljajmo in preišljajmo božje stvari.)

„Poglejte figovo drevo in vse drevesa; kedar že berst poganjajo, veste, da je leto blizo.“ Luk. 21, 29.

Vvod.

Sv. kat. cerkev začenja danes novo leto in nastopili smo danes novo cerkveno leto. Dobro bi bilo, da bi vam z novim letom tudi kaj novega pridigoval, — pa ne tako da bi vas učil nove vere in novih resnic, kajti te so večne, so božje in Jezus sam pravi, da: „Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa . . . to se le tako more in sme razumeti, da bi vas učil stare vere in starih resnic v novi obleki in podobi. Ko sem začel preišljevat, kaj bi vam novega in lepega v novem letu pridigoval, kako bi vas učil svetih resnic

naše sv. katol. vere in kako bi vas spodbujal in vnel, da jih terdno verujete in zvesto spolnujete, — vzamem sv. evangeljske bukve v roke in prebiram besede, ki se beró na I. adventno nedeljo. In glejte — Jezusove besede: „Poglejte figovo drevo . . .“ te besede so mi globoko v serce segle in misel mi zbudile, naj tudi svoje keršćanske poslušalce opominjam in zavračam na božje stvari, ki nas obdajajo okoli in okoli, ki jih vidimo, slišimo, čutimo in vživljamo vsak dan, da vsako minuto. Mislim toraj v tem cerkvenem letu vsako nedeljo in vsak praznik kako božjo stvar premišljovati in vam iz tega premišljevanja marsikaj lepega, koristnega in svetega učiti. Kakor za vvod ali vpeljanje v te moje pridige kličem vam danes:

SPomavljajmo in premišljujmo božje stvari; kajti to je naša dolžnost, naš nauk in naše veselje! Poslušajte!

Razlaga.

Mi Slovenci ne prebivamo po velikih mestih, temveč mi prebivamo večidelj na kmetih, vsred milijonov reči, ktere je Bog tako modro in lepo vstvaril. Vse te božje stvari spoznavljati in premišljovati,

1. to je naša dolžnost. Bog nam je dal oči in ušesa in druge telesne počutke, dal nam je pa tudi pamet in um, da božjih stvari ne samo le vidimo, slišimo in vživljamo, kakor živina, ampak jih tudi spoznavljamo, premišljujemo njih lastnosti in moči. Gerdo in grešno je toraj, ako si ne prizadevamo, stvarjenih reči bolj in bolj poznavljati. Zatoraj toži sv. pismo: „Niso poznali Gospodovih del, in tega, kar je storila roka Njegova.“ (Ps. 27, 5.) Pobožni Job pravi: „Poprašuj živali, in one te boje učile; in tice pod nebom, in one ti boje kazale. Govori z zemljo in ona odgovarja ti in ribe po morju ti to pripovedujejo. Kdo ne ve, da je vse to stvarila roka Gospodova?“ (Job. 12, 7.) In Jezus sam je klical: „Poglejte ptice pod nebom in lilije na polji.“ Zato je Bog postavil človeka za gospodarja in kralja vseh stvari na zemlji in zato mu dal um in pamet, da poznavlja in premišljuje prečudne stvari božje in hvali Boga, vsegamogočnega stvarnika. To je naša dolžnost, pa

2. je tudi naš nauk? Sv. Prosper piše: „Preden so ljudje imeli sv. pismo, učila jih je Boga poznavljati le samo stvarjena zemlja in nebo, ki je neizmerno veliko in prečudno lepo. To so bile tako rekoč perve bukve, iz kterih so se ljudje učili, Boga poznavljati, ga čestiti in hvaliti.“ Gerški modrijan Sokrat, ki je 400 let živel pred Kristusom, še ni poznal edinopravega Boga. Premišljeval je božje stvari, spoznal, koliko da jih je; kako prečudno in modro je vse po svetu vravnano, in s tim se je prepričal,

da mora biti vsegamogočen, neskončno moder in dober Bog, ki je vse to vstvaril: „Dal je Bog ljudem gledati čudo in veličastvo svojih del, da hvalijo njegovo presveto imé, in oznanjajo, kako slavne in veličastne so njegove dela.“ (Sir 17, 7.) Ja! ljubi moji! Le premišljajmo božje stvari in veseli bomo, da imamo tako bogatega, tako modrega in tako dobrega Očeta. Ne bojmo se, zapujmo! — Vse, kar je vstvarjenega na zemlji, stvaril je Bog tudi in posebno za človeka: Nam sije solnce in mesec, nam migljajo zvezde, nam pojó ptice, plavajo ribe, cvetó . . . nam nosijo drevesa, rodijo njive . . . Ali ne bomo ljubili in ubogali tega predobrega Gospoda? — Milijone ljudi, žival in druge robe je Bog stvaril in za vse skerbí; ali ne bomo tudi mi ljubili vse ljudi, lepo imeli ljubo živino, in pametno ravnali z drugo robo. Glejte! tega nas uči stvarjenje božje, ono poznavljati in . . . je naš lep nauk pa je še

3. slednjič naše veselje. „Kako ljubeznjive so dela božje, kdo se jih do sitega nagleda“ tako poprašuje modri Sirah. Svet ponuja ljudem raznega veselja. Tega veseli igrati in pijančevati, unega postopati in obrekovati . . . Pa kaj — koliko grenkosti in britkosti in solz pride za takim veseljem? Vse drugo veselje ponujajo ljudem stvari božje, ako jih človek pozná in premišljuje. Ali nisi bil vesel, ko si na griču stojó gledal, kako solnce vzhaja ali zahaja? Ali se ti ni storilo milo pri sercu, ki si gledal, kako blede luna plava in zvezde migljajo? Ali nisi vesel stal na vertu pod cvetečim drevjem in na travniku med dišečimi rožami? Ali nisi občutil veselje, ko si mravlje in bučelice gledal, kako delajo in nosijo? Ali se ti ni serce v veselju topilo, ko si stopil okoli njiv in travnikov in videl, kako težko je klasje, kako visoka je trava? Ali nisi bil vesel, ko si kaj novega našel, da ta reč ima te-le lepe lastnosti, una reč pa je za to in uno; ko si slišal, da je to ali uno prazna ali babja vera? Pač res je: mnogo veselja vživlja, kdor božje stvari poznavlja in premišljuje!

Sklep.

Pogostoma se naše dni nam duhovnikom očita, da nočemo ljudi podučevati v tem, kar zadeva svet in božje stvari. Mi hočemo ljudje imeti neumne, da jih ložej za seboj vodimo. Naka! temu ni taka, — mi hočemo, da bi ljudje le prav in dobro poznali svet in božje stvari, pa tako da zraven Boga ne zgubijo, ki je vse vstvaril. Le pridite pridno; učil vas bom, poznavljati in premišljevati božje stvari: to je naša dolžnost, naš nauk in naše veselje: Hvaljen bodi večni Bog; nebo in zemlja sta polna njegove česti. Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Pacher David je dobil dekanjsko faro Zgornja Bela; č. g. Käfer Jož. pa faro Motnico; č. g. Travn Juri Obirje; č. g. Martinis Jož. je imenovan za duhovnega svetovalca, ravno tako tudi fajmošter Kuhar Urb., ki je 6. okt. obhajal svojo zlato novo mašo. Za provizorje so postavljeni čč. gg.: Vidovic Jan. na Tholico, Aichholzer Franc v Tiffen, Eder Jan. v Erznem, Bauer Sim. za provizorja v Smartno na Krapffeldu, Hartlieb Jak. v Požarnico. Za kaplane grejo čč. gg. Koch Jož. v Belak, Vidrih Jan. k sv. Hemi, Walder Lovr. v Zgornjo Belo, in Šumah Val. v Radle, Wernig Boštj. v Št. Janž na Mostiču. Č. g. Markovic Mat. je stopil prostovoljno v pokoj. — Umerla sta č. g. Silbernagl Jan., fajm. v Radljah, in Weber Franc, fajm. v Požarnici. R. I. P.! — Preskušnjo za farni konkurs je naredilo 9 duhovnikov.

Ljubljanska škofija. Čč. gg. so prestavljeni in postavljeni: Ključevšek Ign., duh. pom. v Dragi, pride za provizorja v Babino polje; Polaj Vinc., novomašnik, v Drago; Šlibar Greg. iz Stopič v Podbrezje; Zbašnik Fr., novomašnik, v spodnjo Idrijo; Juvan Jakob s Trate v Staro loko; Mohar Peter iz Škocijana pri Dobrovi na Trato; Koželj Miha iz Metlike v Škocijan; Križaj Nikolaj, novomašnik, v Metliko; Bergant Val., novomašnik, v Stopiče. — Umerli so čč. gg.: Keržišnik Jurij, lokalist v pokoju, 7. t. m. v Potoku pri Vodich; Zalokar Jan. 7. t. m.; Berčič Jan., kaplan na Polšniku in Dolenc Jan., kapl. v Ternovem. R. I. P.!

Lavantinska škofija: Č. g. Jeraj Jož. je postal oskerbnik Celjske dekanije; č. g. Bratanič Jož., župnik v Vitanji, in č. g. Antolič Joan, župnik na Črni gori pri Ptujem. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Herzič Jož., za II. na Ptuj; Ozmec Fr. za I. v Lutomer; Gaberc Simon k sv. Barbari v Halozih; Merkuž Anton za I. v Slivnico pri Mariboru; Berglez Janez za I. v St. Peter pri Mariboru; Zadavec Jože v Neišperg; Skuhala Janez za II. v Konjice. — Č. g. Ducman Simon je postal provizor v Podsredi; č. g. novomešnik Zupančič Jak. je prišel za III. kaplana v Novo Cerkev. Kuracija Stoperce je v faro povzdignjena.

Teržaška škofija. Č. g. Urbanac Ant., novom., gre za kapl. v Šmarje pri Kopru, in Markič Mat. v Lonišče.

Na znanje. Da ne bo toliko dopisovanja, naznanja se, da pri „Keršanskem nauku od ljubezni“ strani 137—144 in 433—438 ne manjkajo, temuž je le tiskarna pomota, kakor tiskarne pole 9—10 in 27—28 pričajo. Ničesar ne manjka; keršanski nauki so celi. Vred.